

a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától

il la

67. kitüntetés
68. kecskeméti színház vendégjátéka
69. időjárásjelentés
70. hírjegyzék
/mti/

48

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

1974. november 26.

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest 1., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. a továbbtanuló pedagógusok kedvezményei

1 sz6/zsu/il cz

1974. november 26.

a továbbtanuló pedagógusok kedvezményeiről intézkedett legutóbb az oktatási minisztérium - egyetértésben az illetékes tárcákkal, illetve a pedagógusok szakszervezetével.

a most megjelent közleményből kiderül, hogy amennyiben a pedagógus olyan oktatási intézményben dolgozik, ahol a munkarend szerint létezik az oktatási szünidő, és a pedagógus továbbtanul: a téli és a tavaszi oktatási szünidő alatt minden beosztás alól mentesíteni kell. a szóbanforgó pedagógusokat az említett szünidők idején csakis olyan - kizárólag személyükhez kötött - tevékenységre szabad igénybe venni, amelyet helyettük mások nem tudnak ellátni. továbbképzésre téli- és a tavaszi szünidőben az említett pedagógusokat nem szabad beosztani. a továbbtanuló pedagógusok tanulmányi szabadságát - beleértve a szakdolgozat, vagy a diplomaterv elkészítéséhez, valamint az államvizsgára való felkészüléshez járó külön tanulmányi szabadságot is - ugyanis elsősorban a téli- és a tavaszi oktatási szünidőben kell kiadni.

/folyt.köv./

- 1 -

g

a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától

il la

67. kitüntetés
68. kecskeméti színház vendégjátéka
69. időjárásjelentés
70. hirjegyzék
/mti/

48
-.-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

Belföldi hírek

bb. 1. a továbbtanuló pedagógusok kedvezményei

i szó/zsu/il cz

1974. november 26.

a továbbtanuló pedagógusok kedvezményeiről intézkedett legutóbb az oktatási minisztérium - egyetértésben az illetékes tárcákkal, illetve a pedagógusok szakszervezetével.

a most megjelent közleményből kiderül, hogy amennyiben a pedagógus olyan oktatási intézményben dolgozik, ahol a munkarend szerint létezik az oktatási szünidő, és a pedagógus továbbtanul: a téli és a tavaszi oktatási szünidő alatt minden beosztás alól mentesíteni kell. a szóbanforgó pedagógusokat az említett szünidők idején csakis olyan - kizárólag személyükhöz kötött - tevékenységre szabad igénybe venni, amelyet helyettük mások nem tudnak ellátni. továbbképzésre téli- és a tavaszi szünidőben az említett pedagógusokat nem szabad beosztani. a továbbtanuló pedagógusok tanulmányi szabadságát - beleértve a szakdolgozat, vagy a diplomaterv elkészítéséhez, valamint az államvizsgára való felkészüléshez járó külön tanulmányi szabadságot is - ugyanis elsősorban a téli- és a tavaszi oktatási szünidőben kell kiadni.

/folyt.köv./

- 1 -

g

bb. 1./ a továbbtanuló folyt./1l

amennyiben a tanulmányi szabadság mértéke meghaladja a téli- és a őszi szünet munkanapjainak számát, - azoknak a munkanapoknak a számát, amelyeken a pedagógust fent megjelölt és kizárólag a személyhez kötött tevékenységre nem vetették igénybe - a többlet szabadságot az oktatási idő alatt kell kiadni.

az óvodákban foglalkoztatott továbbtanuló óvónők tanulmányi szabadságát a vizsgák előtt minden esetben ki kell adni. a tanulmányi szabadságot az oktatási intézmény igazgatója biztosítja. a továbbtanuló pedagógusok számára a tanulmányi szabadságon felül őket megillető munkaidő-kedvezmény, szabadnapot és szabadidőt az oktatási idő alatt is biztosítani kell. az esti tagozaton továbbtanuló nevelők munkaidejét lehetőleg úgy kell beosztani, hogy a munkaidő-kedvezmény igénybevétele a munkahelyen töltendő időt ne csökkentse, tehát a pedagógus az óráit maradéktalanul meg tudja tartani.

a továbbtanuló képesítés nélküli nevelőket mindazok a kedvezmények megilletik, amelyekre a továbbtanuló pedagógusok igényjogosultak./mti/

--

bb. 2. kutatják a balaton változásainak okait

vid ká/il cz

1974. november 26.

a balatonon, ahol évek óta több tudományos képviselő folytatnak kutatásokat, végetért az idej helyszíni tudományos program. a nyíltvízi vizsgálatokat természetesen követi a laboratóriumi munka. feldolgozzák a regisztráló műszerek adatait, igyekeznek megerősíteni a korábbi esztendő méréseit, tudományos megalapozottsággal tisztázzák az ismétlődő folyamatokat, azok összefüggéseit és hatásait.

a tófenék titkainak kutatásánál több tényező szerepét vizsgálják. a zala folyó hordalékán kívül, a hullámzás és az áramlás, a parterózió, a növényi mészkicsapódás és a virággör lerakódás is tetemes mennyiségű üledéket képezhet.

/folyt.köv./

- 2 -

g

bb. 2./ kutatják ... folyt./ 1l

a vizsgázók tudományos kutató intézet irányításával több társintézet folytatott vizsgálatokat az elmúlt években a balaton feltöltődésében és a fenékrétegekben történt változások megállapítására. dr. zólyomi bálint professzor virággör vizsgálatai különösen figyelmet keltenek. a virággör főképpen a megtermékenyítő himcsira, nagy tömegben található a levegőben és ilymódon jelentős mennyiségben kerül a tóba is. a himcsira-sejt a legmaradandóbb növényi anyag, amely a koncentrált lugoknak és savaknak is ellenáll, vízbe kerülve pedig évmilliókig is képes konzerválódni.

a tófenék feltöltődésében a legjelentősebb tényező a zala folyó hordaléka. mind jobban érvényesülnek a külső környezeti hatások. a tóba kerülő szerves anyagok, kemikáliák a vizinövények tulburjához vezetnek. sajnálatos jelenségnek tartják a kutatók, hogy az idén a fűzfői öbölben összefüggő mezőben szaporodott el a ütűskés kolokán.

érdekes vizsgálatokat folytatnak az iszap mozgásának és vándorlásának megállapítására. a mérések szerint jól megfigyelhető, hogy a víz a lebegő anyagokkal körforgást végez, keszthely, balatonfenyves és szigliget körzetében. a víz lengésének hatására balatonkenese és keszthely között gyakran több mint egy méteres vízszint-különbségek is kialakulnak. a tihanyi szorosban az áramlás maximális sebességét másodpercenként 1.4 méterben állapították meg. a balaton tehát nem csendes, mint általában az állóvizek. a változásokat előidéző folyamatok rendkívül eltérőek: megismérésükhöz még hosszas kutatómunka lesz szükség./mti/

--

bb. 3. kisparosok részvétele az állami lakóépületek javításában

i ol/s/ie/il la

1974. november 26.

a több mint egy hónapon át tartó esőzés nagymértékben megrongálta a fővárosban lévő állami lakóépületek tetőzetét. ezért az ingatlankezelési és építési főigazgatóság a kisparosokhoz fordult, kapcsolódjanak be a rendkívüli időjárás okozta tetőkár javításába. a felmérések szerint ugyanis összesen 6168 épület, illetve 10 500 lakás ázott be, s ezeket még a közeledő tél beállta előtt ki kell javítani, amire a ikv szervezet saját kapacitása nem elegendő. a kiosk felkérte a kisparosokat, hogy az ikv tető- és bádigos javítási megbízásait soronkívül teljesítsék, és a megfelelő szakmájú iparosok lehetőleg minden kevésbé fontos munkát félretéve vállalják ezt a fontos, a fővárosi lakosságot közelről érintő szolgáltatást./mti/

--

- 3 -

g

bb. 4. vendégművészek az operaházban

i ro/pá/hi/il cz

1974. november 26.

a magyar állami operaház decemberi előadásain számos világhírű énekessel ismerkedhetnek meg és találkozhatnak újra az operabarátok. a hónap első napján a prága nemzeti színház énekesnője, nagyvezsda kniplova az istenek alkonya brünhilde szerepében áll közönség elé. világhírű olasz tenor ismerhet meg a közönség angelo mori személyében, aki december 4-én a bohémélet rodolphe-ját 8-án az álarcosbál richardját éneklí az operaházban, illetve az erkel színházban.

a magyar közönség régi kedvence vlagyimir atlantov, a moszkvai nagyszínház tenoristája; december 12-én a tosa cavaradossi szerepében, 15-én az anyegin lenszkij grófjaként lép fel. tamar milaskina, a moszkvai nagyszínház szopránénekesnője december 12-én a tosa címszerepét, 15-én atlantov partnereként - tatjanát alakítja.

hendrik krumm észt tenorista december 22-én a trubadur manrico szerepében mutatkozik be. eva evdokimova nemzetközileg ismert táncosnő, a várnai balettverseny korábbi győztese december 20-án a hatyuk tava kettős főszerepében ismerteti meg művészetével a balettrajongókat. alexandria milcseva, a várnai operaház magánénekesnője december 18-án a carmen címszerepében, 22-én a trubadur azucena-jaként lép közönség elé. szabin markov, a szófiai nemzeti operaház művésze december 18-án a carmen escamillóját, 22-én a trubadur luna grófját éneklí. rudolf mazzola, az ismert basszista 31-én a rózsalovag ochs szerepében mutatkozik be.

decemberben jubileumához érkezik az operaház néhány nagy-sikerű előadása: sztravinszkij tavaszünnep című balettjét huszonötödöszer táncolják az operaház művészei, december 13-án hat-századik előadásához érkezik a traviata, 15-én négyszázötvenedszer kerül színre a diótörő, és 22-én a másfél századik előadásához ér a falstaff./mti

bb. 5. huszonötezer hektár parkerdőt jelölnek ki veszprém megyében

vid ká/il cz

1974. november 26.

veszprém megyében, a balatonpart és a bakony vidék turisztikai, idegenforgalmi területeinek fejlesztésére tervet készítenek. a tervezők a 2000-ig várható igényeknek megfelelően jelölik ki a pihenő-séta- és kirándulóerdőket, továbbá az új erdei táborok, autóspihenők és az üdülőhelyeket összekötő zöldfolyósok, erdei üdülőtelepek helyét. pihenési és üdülési célokra mintegy 24 000 25 000-hektár erdőt jelölnek ki veszprém megyében. a baltonfel-vidéki erdőket fokozatosan az üdülés és a turizmus szolgálatába állítják./mti/

-.-

- 4 -

bb. 6. pályázat a szovjetunióról

i/sz6/zsu/rj -cz

1974. november 26.

hazánk felszabadulásának közelgő 30. évfordulója és a párt-kongresszus alkalmából - a magyar-szovjet barátság jegyében - országos vetélkedőt hirdetett az oktatási minisztérium, a munkaügyi minisztérium, a kisz központi bizottsága, valamint a szovjetunió című lap szerkesztősége. a pályázat címe: „ki tud többet a szovjetunió-ból, a szovjetunió-ról?“, a 19 nyelven -magyarul is - megjelenő színes képes folyóirat, a szovjetunió ifju olvasóinak és terjesztőinek versenye novemberben kezdődött és április 4-ig tart. a vetélkedő fődíja: szovjet gyártmányu latriza mikrobusz a győztes csapat iskolájának.

a döntőben legjobb helyezést elért csapatok tagjainak jutalma: utazás a szovjetunióba. további díjak: értékes tárgyeremények - köztük fényképezőgépek, zsebrádiók, lemeztárlók, könyvek, hanglemezek, vásárlási utalványok. benevezhet minden középszintű iskola- tehát gimnáziumok, szakközépiskolák- és szakmunkásképzők - négy tagu csapatokkal.

a feltételek között szerepel az iskolai elődöntő, mégpedig a szovjetunió című lapban közöltek alapján legalább öt - egyenként négy tagu - csapat részvételével. ezen kívül terjesztési verseny is szerepel a feltételek között, mégpedig: hány szovjetunió című lap talál rendszeresen gazdára az iskolában a diákok létszámához viszonyítva. pontelőnyt szerez az az iskola, ahol a példányszámon túl ötletes módszerekkel szorgalmazzák a folyóirat széleskörű ismertetését, felhasználását.

az iskolai vetélkedők menetében az első lépés az iskolai elődöntők lesznek, amelyet 1975. január 15-ig kell megtartani. megrendezésükhöz tájékoztatásként mintaforgatókönyveket juttatnak el minden iskolához. a megyei- és a fővárosi területi középdöntők ahová iskolánként a győztes csapat jut, március 31-ig fejeződnek be.

/folyt.köv./

- 5 -

g

bb. 6. /pályázat... 1. folyt./rj

a későbbiekben meghatározott helyen és időpontban - április elején - tartják az országos döntőt. a középdöntő és a döntő megrendezését a szovjetunió című lap szerkesztősége vállalja. a lap előfizethető valamennyi postahivatalban. a döntőkben az értékelést az oktatási minisztérium, a munkaügyi minisztérium, a kisz központi bizottsága és a szovjetunió című folyóirat szerkesztőségének képviselőiből alakult bírálóbizottság végzi. /mti/

--

bb. 7. ismét árusíthatók a mosonmagyaróvári babacsörgők

i/kf/pá/rj ie la

1974. november 26.

a kermi korábban veszélyesnek minősítette a mosonmagyaróvári műanyagfeldolgozó és kefégyártó vállalat különböző babacsörgőit, s árusításukat annak idején megtiltotta.

a hatósági intézkedést követően az üzem a letiltásra okot adó hibákat megszüntette, és új termékeket mutatott be a kereskedelemnek. a kermi ellenőrző vizsgálata megállapította, hogy a módosított kivitelű csörgők minősége megfelel a követelményeknek, ezért a forgalomba hozatali tilalmat feloldotta, s így a mosonmagyaróvári vállalat „új termék”, megjelöléssel ellátott babacsörgői árusíthatók. /mti/

--

bb. 8. előkészületek a ii. országos balassi bálint szőlőtánc fesztiválra

vid/ká/rj -cz

1974. november 26.

a népművelési intézet, valamint a békéscsabai városi tanács és a megyei művelődési központ másodízben rendezi meg 1975. január 3-4-én az országos balassi bálint szőlőtánc versenyt. színhelye, mint ahogyan az elsőnek most is a békéscsabai kulich gyula ifjusági és uttörőház nagyterme lesz. az érdeklődésre jellemző, hogy míg az első országos versenyen mindössze tizenheten mutatták be felkészültségüket, a második fesztiválra november közepéig 25 szólólista és 12 páros adta be nevezését.

a fesztivál előkészületeit megkezdték. /mti/

- 6 -

g

bb. 9. készülő új tv játékok

i/mn/zsu/rj hi -cz

1974. november 26.

a televízióban már javában dolgoznak az elkövetkező hónapok bemutatón. tv-játék készül hintsch györgy rendezésében németh lászló: szörnyeteg című művéből. a kényszerű megalakulástól, a kisszerű és törtető környezettől való menekülésből a főhőst, sárkány béla egyetemi tanárt egy új szerelem ragadja ki. a főbb szereplők: mensáros lászló, inke lászló, kalocsay miklós, venczel vera, és bordán irén főiskolai hallgató. három novella televíziós feldolgozása nemes györgy: rossz egyedül című tv-játéka, amelyben különböző korok tragikus és komikus szereplői vallanak a század kisémbereiről, az író róluk alkotott véleményéről.

a huszas években egy kisvárosban játszódik a zendül az osztály című tv produkció, amelyet nádasy lászló és ranódy lászló írt ilku pál hasonló című regénye alapján. a történet szegény-paraszt származású fiatalokról szól, akik megpróbálnak szembe szállni az igazságtalanságokkal.

színes film készül a híres ó-francia széphistóriából, az aucasin és nicollette-ből is. a minden akadályon győzedelmeskedő szerelemről szóló verses művet csányi miklós rendezi, a főbb szerepekben hüvösvölgyi ildikóval, gyálonka józseffel, maros gáborral, paudits béléval és számos más fiatal művésszel. a múlt századbeli klasszikus orosz drámaíró, szuhovo-kobilin három színművét ötvözi egységes egésszé az ügyes ügyek című tévéjáték. a három mű: az ügy, a tarelkin házassága, és a tarelkin halála hiteles, mulatságosan szomorú képet nyújt a kor oroszországról, a bürokráciáról, a hatalmaskodásról és a megvesztegethetőségről.

fehér györgy rendezésében, illyés gyula „magyarításában”, kerül képernyőre a nagy angol klasszikus ben johnson: volpone című komédiája. láthatjuk a tévében majd dürrenmatt jános király című komédiájának televíziós változatát is, amelyben a „nagyok”, a hatalom letéteményesei a maguk kisdud játékaikat üzik, miközben országok és népek sorsa dől el. a művet, amely shakespeare azonos című drámájának modern, újra végiggondolt változata, esztergályos károly rendezi. /mti/

--

- 7 -

g

bb. 10. meseszobától a 600 személyes színházteremig - új megyei művelődési központ kecskeméten

vid/ká/rj -cz

1974. november 26.

Kecskemét épülő városközpontjában rövidesen átadják rendeltetésének az új bács-kiskun megyei művelődési központot, az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb közművelődési intézményét. Huszonhárom művelődési célú helyiségében a társas művelődés és szórakozás sokrétű, színvonalas kielégítésére nyílik lehetőség. Az intézmény működési programja már elkészült: biztosítja majd a szabadidő hasznos és kulturált eltöltését fiataloké és idősök, a legkülönbözőbb érdeklődésű emberek számára. A földszinti nagy előcsarnokban képző- és iparművészeti kiállításokat rendeznek. A szakmai könyvtár, illetve folyóiratszoba az esti és a levelező oktatásban résztvevőknek nyújt nagy segítséget a tanulásban. Megnyitják a kecskeméti művészek klubját. A kis iskolásokat rendszeresen bábelőadások várják majd a meseszobában. A felnőtt klub a munkás és pedagógus közösségeknek és más kollektíváknak nyújt lehetőséget a művelődésre. Külön termeket kapnak a megyeszékhely zenei és táncművészeti együttesei. Az intézmény kamaratermében rendezik majd az ismeretterjesztő előadásokat. A színes televízióval, sztereó lemezjátszóval és magnetofonnal ellátott reprezentatív ifjúsági klub a város főiskolásain, szakmunkástanulóin kívül meghatározott napokon minden fiatalot fogad. A művelődési palota emeleti részének jelentős területét a 600 személyes színházterem foglalja el, amelyben hangversenyeket és más zenés műsorokat, irodalmi esteket, filmbemutatókat, színházi előadásokat tartanak majd. Érdeklődés lesz a képzőművészeti terem, amelyben grafikai, szobrászati, festészeti körök működnek. Ide költözik a városi fotoklub. Berendeznek ezenkívül magnós klubot, háztartási termet, sőt természettudományi studiót is. Az intézményben otthonra találnak a bar-kácsolók, az öntevékeny színjátszók, csakúgy mint a művészi tornát tanuló fiatalok. A megyei művelődési központ módszertani intézményként is funkcionál majd, s ily módon segíti a közművelődés fejlődését egész bács-kiskun megyében. /mti/

--

- 8 -

g

bb. 11. Lopott gépkocsiból ujitotta fel sajátját

1974. november 26.

i/bc/tr/rj hi la

nagyon használt állapotban lévő személygépkocsiját műszaki vizsgára kellett volna vinnie Váczi György 33 éves gépkocsivezető, budapesti lakosnak. A nagy költséggel járó rendbehozatalt úgy kívánta megoldani, hogy lop egy hasonló típusú autót, s annak alkatrészeivel ujitja fel a sajátját. Egy este el is indult, hogy alkalmas gépjárművet keressen. A Práter utca és a Nagytemplom utca sarkán talált is egy parkoló személygépkocsit. Lezárta ajtaját kirántotta, a motort beindította, s elhajtott. A hajnali órákban sógorával, Orbán Miklós 34 éves budapesti lakossal - akivel előzetesen közölte elhatározását - szétszerelte a két gépkocsit, majd a réginek a motorját és használható alkatrészeit behelyezte a lopott autóba. Együttal behegesztette a régi alvázának számát az újjáalakított járműbe. A régi kocsi használhatatlan alkatrészeit eldobták, a lopott kocsiból kiszerezelt motort és a sajátjából megmaradt értékesebb alkatrészeket pedig Váczi elásta. A jogtalanul eltulajdonított autóban talált plédet, csavarhuzó készletet és aktatáskát sógorának ajándékozta. Ezenkívül munkahelyén is elemelt különféle gépjármű alkatrészeket, ezeket leleplezése után lefoglalták. A felujított gépkocsival még sem ment elmenni a műszaki vizsgára, viszont csaknem egy évig használta.

A központi kerületi bíróság Váczi Györgyöt kétévi szabadságvesztésre, sógorát 6 hónapi - végrehajtásában két évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésre és 800 forint pénzbüntetésre ítélte. /mti/

--

- 9 -

g

:

bb.12. 96 ezer lakás a fenntartó szövetkezetek kezelésében

i/ol/zsu/ie/a/la

1974. november 26.

három hónap alatt újabb 18 lakásfenntartó szövetkezet alakult, s így a szövetkezeti fenntartású lakások száma már meghaladja a 96 ezret. a szövetség legfrisebb adatai szerint különösen jelentős a fejlődés borsod, fejér, hajdu és pest megyében, valamint budapesten, csongrád megyében viszont kevés az új szövetkezeti lakás.

gondot okoz - különösen budapesten - hogy a lakásállomány gyarapodásával nem tud lépést tartani a fenntartó szövetkezetek keretében működő gondnokságok és karbantartó szervezetek fejlődése, pedig a meglévők szép eredményeket értek el a házkészítés terén: megerősödtek, gazdálkodásuk kiegyensúlyozott.

a lakásépítő szövetkezetek száma 333-ra emelkedett, ugyanis negyedév alatt újabb 15 kollektíva alakult. a szövetkezetek a jelenlegi tervidőszakra összesen 17 252 lakás felépítését irányozták elő, további 1 250 lakás létrehozása még az előkészítő szakaszában van. a lakásépítő szövetkezetek eddig 4 818 lakást adtak át, a legtöbbet bács-megyében, budapesten, továbbá heves, tolna és vas-megyében. a szövetség-ben most különösen fontosnak tartják, hogy az év utolsó negyedében minden arra alkalmas időt kihasználjanak az építkezésre. felkérték a meszöv-öket: segítsék elő, hogy a téli időszakra megfelelőek legyenek a feltételek a belső szerelők munkájához.

a garázsszövetkezetek fejlődése egyenletes; a negyedév alatt felépült újabb 319-cel a garázsok száma 7 157-re nőtt, ezzel szemben nem bővült számottevően az üdülőszövetkezetek hálózata, eddig összesen 328 üdülő épült fel - ebben a szervezeti formában. /mti/

-.-

bb.á 13. rekonstrukció a szegedi tőgazdaságban

vid/ká/a/la

1974. november 26.

a szegedi állami gazdaság 1300 hektáros halgazdaságában nagyszabású rekonstrukció kezdődött. 14 millió forintot költenek 1975. végéig a hatalmas tóláncolat felújítására. a legfontosabb feladat a sok és nehéz fizikai munkát igénylő takarmányozás korszerűsítése.

/folyt.köv./
7.45/a

- 10 -

bb.13./ rekonstrukció...folyt./-a

ezért elsőnek a takarmánytárolók építéséhez láttak hozzá. a betonlapok elkészültek, amelyekre rászerelik a fémlemez silórendszert. ez a takarmányközpont látja majd el a tavi tárolókat. a tavi silók megépítése különleges munkát igényel, mert az alapozást a partmenti vízben kell elvégezni. felujítják, szilárd burkolatu alapra helyezik a régi, elavult, keskenyvágányú vasúthálózatot, a csatorna rendszert pedig úgy korszerűsítik, hogy a tavakat egymástól függetlenül lehessen és valamennyit külön-külön tölthessék fel jó minőségű vízzel. jelenleg ugyanis a víz utánpótlás csak közvetve oldható meg, egyik tóból a másikba eresztik át a tiszta vizét. a halkiemelés gépesítésére tanulmánytervek készültek. a kipróbálják a különböző módszereket és azok közül a legjobbat alkalmazzák. /mti

-.-

bb.14. új kenyér -és tejporgyár, vágóhid, baromfifeldolgozó üzem pécssett

vid/ká/a/-cz

1974. november 26.

pécs úgy él a köztudatban, mint bányászváros, amelynek emellett számottevő könnyűipara is van. most viszont kialakulóban van az élelmiszeripari bázis a mecsekalján. az iparág dinamikus fejlődését a feldolgozásra váró mezőgazdasági termékek fokozódó mennyisége, valamint a fogyasztási igények és az exportlehetőségek növekedése idézte elő. pécs hazánk egyik legfejlettebb mezőgazdasági körzetének központjában fekszik: baranyában épült fel a legtöbb szakosított állattenyésztő telep, a terméshozamok a legmagasabbak közé tartoznak az országban, a nagymultu szőlő-bor termelés erőteljesen fokozódik. az élelmiszergazdaság termelő szektorának nagymérvű fejlődése maga után vonta, illetve vonja a feldolgozó szektor bővülését, korszerűsítését. a már meglévő élelmiszeripari üzemek - malom, sörgyár, pezsgőgyár stb - mellett most egyszerre négy új üzem épül pécssett: kenyérgyár, tejporgyár, vágóhid és baromfifeldolgozó üzem. beruházási költségük együttesen meghaladja a hatszáz millió forintot. az automatizált, programvezérlésű vágóhídon óránként százhusz sertést és harminc szarvasmarhát tudnak majd feldolgozni. az ugyancsak automatizált kenyérgyár naponta 48 tonna kenyeret készít. a tejporgyárban - minimális munkás létszámmal - naponta százhatvan ezer liter tejből állítanak elő tejport. a baromfifeldolgozó üzem évente 12 ezer tonna kisállatot dolgoz fel, mellette takarmánylisztet készítő üzemet építenek. a meglévő és új üzemek a szakképzett élelmiszeripari dolgozók százait igénylik. ezért az ötödik ötéves terv javaslatai közé iktatták egy élelmiszeripari szakmunkás-képző intézet, illetve szakközépiskola felállítását pécssett. /mti/

-.-

- 11 -

3.00/a

16 340

bb.15. takarmány draszté a juhok,, étlapján,,

vid/.ká/a/-cz

1974. november 26.

megváltozik a bakonyi juhok téli étlapja: a városi állami gazdaság 10 000-es juhállományának tápanyagdus takarmányát granulált formában ,, találják,, a gazdaságban, ahol a bakonyi fensíkok legelőit a nyári időszakban jól hasznosítják, télen gondot okoz a megfelelő minőségű takarmányozás. a hegyvidéki takarmányföldek termését a legkorszerűbb módszerek ellenére is évente félmillió forintos tápérték veszteséggel takarítják be. ezen a vidéken többnyire a kukorica sem érik be, ezért ezt a takarmánynövényt jobbára silóként hasznosítják.

a tápérték veszteség csökkentésére a zölden betakarított lucernát, lóherét és siló kukoricát - amelyet előzőleg apróra vágta vagy őrltek - draszté formára préselik össze. a granulált takarmány - amellyel, hogy tápértékben gazdagabb - a hagyományos etetési módhoz képest jóval kisebb veszteséggel használható fel.

a téli időszak korszerű takarmányfelhasználási módszerével az állami gazdaság számottevően javíthatja a szaporulati arányt és a gyapju minőségét./mti/

--

bb 16. a fővárosi vízművek

ny hgy

1974 november 26.

közli, hogy november 27-én, szerdán reggel 7 órától előreláthatóan 19.00 óráig hálózatjavítási munkák miatt a xiv., nagy Lajos király ut - kerepesi ut - lumumba u. - martos flóra ut által határolt területeken vízhiány lesz. /mti/

9.40/ny

-12

Tábor

bb.17. salamon józsef újságíró

pá/p hgy

1974. november 26.

temetése november 28-án 10 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb.18. testvérvállalati üdvözlő a mongóliai huskominátnak

vid/p ká hgy

1974. november 26.

a magyar közreműködéssel felépült és a közelmultban üzembehelyezett mongóliai darhan városi huskominát testvérvállalata. az építkezés és üzembehelyezés ideje alatt is ott voltak a kaposváriak, a mongol szakmunkások pedig kaposvárott ismerkedtek meg a huskominát üzemeltetésének gyakorlati módszereivel. a kaposvári huskominát legjobb szakemberei - jelenleg is ötven tartózkodnak darhanban - a helyszínen adják a tanácsokat a testvérvállalatnak. A kaposvári huskominát

a mongol népköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából kedden a kaposvári huskominát dolgozói üdvözlő táviratukban köszöntötték darhani testvérvállalatuk dolgozóit. /mti/

--

bb 19. koszoruzás a szabadság téren

t bc/s/ny hgy

1974 november 26

a mongol népköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének képviseletében jadamyn sirendev ideiglenes ügyvivő és zsancangijn szász kereskedelmi tanácsos kedden a szabadság téren megkoszoruzta a szovjet hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt roska istván külügyminiszterhelyettes, csikesz józsefné a fővárosi tanács elnökhelyettese, farkas mihály ezredes a budapesti helyőrség parancsnoka. ott volt a koszoruzásnál v.j. pavlov a szovjetunió budapesti nagykövete is./mti/

--

10.30/ny

-13-

Tábor

bb.20. dr. voksán józsef

mm/a/hgy

1974. november 26.

főtitkár vezetésével házaérkezett a pedagógusok szakszervezetének küldöttsége, mely több latin-amerikai országban tanulmányozta a szakszervezeti mozgalom időszerű feladatait./mti/

.-.

bb.21. egymillió százhuszonkétezer forint összegű építésrendészeti bírság zalában

vid/ká/a/hgy

1974. november 26.

az engedély nélküli és az engedélytől eltérő építkezések felszámolásának tapasztalatairól tárgyalt keddi ülésén a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága. az építési hatóságok felmérése szerint az utóbbi 10 évben 950 különböző létesítményt emeltek engedély nélkül a megyében, s kilencven esetben az engedélytől eltérő módon valósítottak meg kisebb nagyobb beruházást. az építkezésekre vonatkozó szabályokat nemcsak a magánépítkezők, de a vállalatok, termelőszövetkezetek és áfészek és megszegték. a megyei tanács illetékes osztálya 482 esetben szabott ki építésrendészeti bírságot, összesen 1,122,000 forint összegben. 11 esetben elrendelte az épület lebontását. az engedély nélkül építkező közületeket 4000-80 000 forint összegű bírsággal sújtották.

a végrehajtó bizottsági ülésen ugyanakkor megállapították, hogy az utóbbi egy-két évben csökkent az engedély nélküli építkezések száma, javult az állampolgári fegyelem és a hatósági ellenőrző munka. hozzájárult a csökkenéshez az is, hogy a városokon kívül 12 községi tanácsot ruháztak fel első fokú építési jogkörrel, működésükkel gyorsult az építési engedélyek kiadása és egyúttal fokozódott az ellenőrzés.

/mgi/

.-.

10.35/a

- 14 -

bb.22. ,, pelikánok,, a velencei tavon

vid/ká/a/hgy

1974. november 26.

vizreszálltak a pelikán típusu nádarató gépek, előkerültek az ősi nádarató szerszámok, a gyalázkák is: a dunántúli nádgazdaság velencei üzemének dolgozói hozzáláttak a velencei-tavi nádaratóhoz. elsőként a partok mentén takarítják be a tó termését, majd a jegesedés után sorra kerülnek a mélyebben fekvő nádszigetek is. a tervek szerint az idén 700 000 kéve nádat aratnak a velencei munkások. az idei termés hatvan százalékat exportálják./mti/

.-.

bb.23. az országos mezőgazdasági operatív bizottság ülése

jf/tm/a/hgy

1974. november 26.

hét-nyolc hét telt el a kritikus, kedvezőtlen időjárás óta, a rendelkezésre álló időszakot jól kihasználták a termelők - állapította meg az országos mezőgazdasági operatív bizottság keddi ülésén, amelyen dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi államtitkár elnökölt. a termelők a nagyarányú társadalmi összefogással urrá lettek a helyzeten, a gazdaságok, a felvásárló vállalatok, a szolgáltatók és a kereskedelem következetesen végrehajtották feladatokat, s ez lehetővé tette, hogy normalizálódjon a helyzet.

a mezőgazdasági nagyüzemeknek sikerült megalapozniok a jövő évi gabonatermést. a tervezett vetésterületnek 98-99 százalékan került földbe a vetőmag. több megyében a tervezettnél nagyobb területen természetnek majd gabonát azért, hogy segítsék azokat az országrészeket, hol az árvizek és a nagy esőzések miatt nem sikerült teljesíteni az előírányzatot. ennek megfelelően például győr-sopron és nógrád megyében 5-5 százalékkal, fejér és pest megyében két-két százalékkal nagyobb területen vetettek búzát a tervezettnél. a gazdaságok egy része nem az eredetileg kijelölt táblán természet majd gabonát, emiatt utólagos vegyszeres kezelésre, műtrágyázásra van szükség, gondoskodni kell arról is, hogy a vízborítás miatti foltokra is fogatos vetéssel buza kerüljön. örvendetes, hogy a mag a nedves talajban szépen kelt, és a fiatal növények megfelelően erősödnek, mindent egybevetve a gabonavetések minősége jelenleg jobb a tavalyinál.

/folyt.köv./

10.45/a

- 15 -

bb.23./ az országos.....folyt./-aa

meggyorsult a betakarítás, a cukorrépa 99 százalékát szedték fel, és a földeken ideiglenesen prizmázott termést folyamatosan küldik a gyárakba. a kukorica törése az elmúlt héten jó ütemben haladt, a termőterület 83 százalékán vonultak végig a betakarító gépek, illetve a kézi szedőbrigádok. 250 000 hektáron van még kint termés, főleg a mezőgazdasági nagyüzemekben, ahol az átázott talajra hetekig nem tudták kiküldeni a gépeket, illetve ahol a szárító berendezések teljesítménye az igények alatt maradt.

a termelőknek meg kell gyorsítani az őszi mélyszántást, a felszabaduló gépeket mielőbb a táblákba kell küldeni azért, hogy december első felében a szántás zömével elkészüljenek./mti/

--

bb 24. közlekedési balesetek

pá/ny hgy

1974 november 26

sinkó jános 18 éves autószerelő budapesti lakos motorke-rékpárral nem a látási és utviszonyoknak megfelelő sebességgel haladt a xiv. kerület, thököly ut 35-ös számú ház előtt felhaladt a gyalogjárdára, majd egy fának ütközött. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

nagy jános 61 éves nyugdíjas, lovasi lakos a xiii. kerület, váci ut 179. szám előtt szabálytalan helyen, figyelmetlenül haladt át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a x. kerület, kada utca 149. szám előtt szabálytalan helyen, figyelmetlenül haladt át az uttesten jakab jános 68 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a viii. kerület rákóczi ut és gyulai páál utca kereszteződésében személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget leipold péter 23 éves vegyésztechnikus, budapesti lakos és összeütközött egy motorke-rékpárral, amelynek vezetőjét könnyű, és utasát, dorkó józsef 17 éves ipari tanuló, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. leipold péter ellen eljárás indult.

a xiv. kerület, nagy lajos király ut és lengyel utca kereszteződésében személygépkocsijával szabálytalanul kanyarodott róza lászló 59 éves nyugdíjas, gödöllői lakos és összeütközött egy 68-as jelzésű villamossal. a baleset következtében róza lászló súlyos, nem életveszélyes, utasa könnyű sérülést szenvedett. a mentők mindkét sérültet kórházba szállították.

/folyt köv/

11.00/ny

-16-

(12/11/74)

bb 24. / közlekedési ...folyt/ny

ámon jeno 22 éves autószerelő, dorogi lakos személygépkocsijával a xii. kerület alkotás utca és csörsz utca kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte jákó elekne 69 éves nyugdíjas, debreceni lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. ámon jeno ellen eljárás indult.

az v. kerület vörösmarty tér és vigadó utca kereszteződésében szabálytalan helyen, figyelmetlenül haladt át az uttesten deutsch imre 75 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a vii. kerület, lenin körut és wesselényi utca kereszteződésében tilos jelzéssel haladt át az uttesten sebők ernő, 47 éves lakatos, érdi lakos, és egy 74-es jelzésű autóbusz elütötte. súlyos nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

--

bb 25. a személygépkocsi-javítás még nincs összhangban az igényekkel

vid/ká/ny hgy

1974 november 26

a személygépkocsi-javítás helyzetének vizsgálatáról készült jelentést tárgyalta meg keddi ülésén a szabolics-szatmár megyei népi ellenőrzési bizottság. 24 javítóegységben vizsgálták milyen a személygépkocsi-javítás színvonala, milyen intézkedések szükségesek a szolgáltatást igénybevevők érdekében. a leglényegesebb megállapítás az, hogy a megye személygépkocsi állománya az év végére várhatóan 15 ezerre emelkedik, a javítókapacitás viszont nem fejlődött ilyen mértékben és a területi elosztást tekintve sincs összhangban az igényekkel. ebből adódik, hogy a megye egyes részén kapacitáshiány mutatkozik. másutt a meglévőt sem használják ki teljesen. a javítóállomások felszereltsége sem mindenütt kielégítő, különösen a kisiparosoknál hiányosak a feltételek. előfordulnak olyan esetek is, amikor - jól képzett szakemberek hiányában - a korszerű eszközöket nem rendeltetésszerűen használják fel.

a népi ellenőrzési bizottság a tapasztalatok összegezése után észrevételeit, javaslatait megküldte az illetékes szerveknek./mti/

11.05/ny

-17-

(16/11/74)

bb 26. átadták szombathelyen a kpm közuti igazgatóság komplex géptelepét

vid/ká/ny hgy

1974 november 26

kedden átadták rendeltetésének szombathelyen a kpm közuti igazgatóság komplex géptelepét, amely jelenleg a legkorszerűbb ilyen létesítmény az országban. építésére, berendezésére harminchat millió forintot fordítottak. az építkezést a dolgozók társadalmi munkával is segítették.

a közuti igazgatóság a megyében évenként mintegy kétszáz millió forint értékű utépitési fenntartási munkát végez, s jelenleg 55 millió forint értékű gépparkkal rendelkezik. e gépek felújításáról, javításáról, karbantartásáról gondoskodik a most átadott új központi 4300 négyzetméteres géptelep.

az igazgatóság dolgozóinak jelenleg több mint 1500 kilométer uthálózat fenntartása, építése, kezelése a feladata. ebből hét évvel ezelőtt, amikor az igazgatóságot a megyében létrehozták még csak 500 kilométer volt a szilárd burkolatu, pormentes úszakas, a többi pedig makadám, kavicsolt. ma már valamennyi makadám ut helyett szilárd aszfalt uton közlekedhetnek a járművek.

az új létesítményt kiss dezső, közlekedés és postaügyi miniszterhelyettes avatta fel, s mondott köszönetet az építőknek.

az ünnepség után a szakemberek gépszemlét tartottak, ellenőrizték a téli munkára való felkészülést./mti/

..-

bb 28. a lengyel mérnök szervezet delegációja budapesten

k kg/s/ny ie hgy

1974 november 26

a meg meghívására lengyel mérnök szervezet /not/ delegációja jerzy bukowski elnök vezetésével budapestre érkezett. a két szervezet vezetői a kapcsolatok további kiépítésének lehetőségeiről és aktuális felsőoktatási kérdésekről tanácskoznak./mti/

..-

11.40/ ny

-18-

bb.27. halálos közlekedési baleset

tm/a/hgy

1974. november 26.

győr belterületén torda ferenc 19 éves gépkocsiveető, helyi lakos a tehergépkocsit nem a látási és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és elgázolta török antal 65 éves nyugdíjas, helyi lakos gyalogost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen./mti/

..-

bb.29. magyar szakszervezeti küldöttség utazott közel-keletre

s/sl/a/hgy

1974. november 26.

nemeslaki tivadar főtitkárhelyettes vezetésével közel-keleti látogatásra utazott a szot küldöttsége. a küldöttség látogatást tesz egyiptomban, irakban, szíriában és libanonban az ottani munkásszövetségek meghívására. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent földvári aladár a szot elnöke, valamint a szot több vezető munkatársa. /mti/

..-

bb 30. szakszervezeti intézkedések az üzemi balesetek ellen - munkavédelmi tanácskozás salgótarjánban

vid/ká/ny hgy

1974 november 26

összehasonlítva a tavalyi év kilenc hónapját 1974 három évnegyedével kitűnik, hogy bár az üzemi balesetek száma egészében csökkent, az idén több a halálos kimenetelű szerencsétlenség és csaknem háromezerral nőtt az üzemi balesetek miatt kiesett munkanapok száma nógrád megyében. ez készítette a szakszervezetek nógrád megyei tanácsát arra, hogy erélyesen beavatkozzon. az szmt munkavédelmi bizottsága például harminc esetben szüntette meg munkahely, üzemrész, illetve gépi berendezés működését a munkavédelmi előírások megsértése miatt. két vállalat - az ipolyvidéki erdő-és fafeldolgozó gazdaság, valamint a budapesti rádiótechnikai gyár salgótarjáni gyára - vezetőit bizottsági ülés előtt számtoltatták be arról, miért szaporodott gyárukban a balesetek száma, s mit tesznek ez ellen.

/folyt köv/
13.00/ny

-19-

10 13¹⁵

bb 30. / szakszervezetifolyt/ny

a szakszervezet határozott fellépésének is köszönhető, hogy - amint az a salgótarjáni szakszervezeti székházban kedden megtartott megyei munkavédelmi aktív értekezleten elhangzott - az esztendő második felében lényegesen kevesebb üzemi baleset történt. a tanácskozáson mindazonáltal felhívták az aktíván résztvevő mintegy százötven vállalati igazgató, gazdasági, műszaki vezető, szakszervezeti bizottsági titkár, munkavédelmi felelős figyelmét; fordítsanak több gondot a leggyakoribb balesetek, foglalkozási ártalmak forrásának feltárására, illetve megszüntetésére, a biztonsági szemlék hatékonyságának fokozására, a balesetek műszaki megelőzésére.

az aktíván felszólalt a megyei ügyészség képviselője is, aki a többi között szóvá tette: az ügyészi szerveknek gyakorlata kell beavatkozniuk olyan kártérítési ügyekben, amelyekben a vállalatok nem a munka törvénykönyv rendelkezései értelmében járnak el./mti/

-.-

bb 32. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november 26-án 13 óráig

se/ny -ó!

1974 november 26.

1. továbbtanuló pedagógusok kedvezményei
2. kutatások a balatonon
3. kisiparosok az állami lakóépületek javításában
4. vendégművészek
5. parkerdő veszprém megyében
6. pályázat a szu-ról
7. csörgők árusítása
8. szőlőtánc fesztivál
9. új tv játékok
10. művelődési központ kecskeméten
11. alkatrészeket lopott
12. lakásfenntartó szövetkezetek munkája
13. rekonstrukció a szegedi tógazdaságban
14. kenyérgyár
15. takarmány draszt
16. a vízművek közleménye
17. salamon józsef temetése
18. üdvözlés a mongoliai huskombinátnak
19. koszoruzás
20. hazaérkezett a pedagógus küldöttség latin-amerikából

/folyt köv/

-20-

bb 32. / a belföldi....folyt/ny

21. építésrendszeti birságok zalában
22. nádaratás a velencei tavon
23. mezőgazdasági operatív bizottság ülése
24. balesetek
25. a személygépkocsijavítás helyzete
26. kpm géptelep szombathelyen
27. halálos baleset
28. lengyel mérnök delegáció érkezett
29. szakszervezeti küldöttség közel-keletre
30. munkavédelmi tanácskozás
31. időjárásjelentés
32. hírjegyzék./mti/

-.-

bb 36. filmbemutató a járműgyártás eredményeiről

t sz/tm/ny ie -cz

1974 november 26

kedden a szakembereknek és a sajtó képviselőinek a toldi stúdiómoziban bemutatták a járműgyártás eredményeiről készült népszerű tudományos filmeket. a bemutatót dr. betlej sándor kohó-és gépipari miniszterhelyettes nyitotta meg. jelen volt dr. ábrahám kálmán közlekedés-és postaügyi államtitkár is, valamint frantisek hála, csehszlovákia budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa.

a bemutatott filmeket a kgm műszaki-tudományos tájékoztató intézetének filmstúdiója készítette. a hazai gépjárműgyártásról szóló film bemutatja autóbusszgyártásunk történetét, fejlődését. s rövid áttekintést nyújt az ikarus autóbuszok nemzetközi sikeréről is. egy másik film a gépjárműgyártási kooperációkról szól; bemutatja a zsiguli kooperációban résztvevő magyar vállalatok munkáját, valamint a szovjet togliaatti gyárat, s megismerteti a nézőkkel a polski-fiat 126. gyártásában kialakult kooperációt is.

tervezik, hogy a gépjárműgyártás eredményeit bemutató tudományos filmeket a televízióban is levetítik, s esetleg néhány film-színház is műsorára tűzi. a filmeket bármely vállalat kikölcsönözheti, illetve megrendelheti a kgmtti-től./mti/

13.05/ny

-21-

Tó B&S

bb.33. megkezdte munkáját a nukleáris medicina szakemberei-
nek első hazai kongresszusa

t/mir/pá/hi/a/-cz

1974. november 26.

kedden a kereskedelmi kamara épületében megkezdte munkáját a magyar orvostudományi nukleáris társaság első kongresszusa. a kétnapos tudományos tanácskozáson - melynek meg-
nyitó ünnepségén jelen volt dr. medve lászló egészségügyi mi-
niszterhelyettes, dr. darabos páál, az orvos-egészségügyi dol-
gozók szakszervezetének főtitkára és straub f. bruno akadémi-
kus, az országos atomenergia bizottság izotópkalkalmazási szak-
bizottságának elnöke - 300 hazai és számos külföldi szakem-
ber két szekcióban, több mint 130 előadás keretében vitatja
meg az alig néhány évtizedes multa visszatekintő új tudomá-
nyág, a nukleáris medicina legújabb kutatási eredményeit,
a legkorszerűbb izotópos vizsgálati és kezelési módszerek al-
kalmazásának aktuális kérdéseit.

jelenleg az országban 18 jól felszerelt központi izotóp-
laboratórium működik, amelyekben valamennyi korszerű izotóp-
vizsgálat elvégezhető, ugyanakkor egyes országrészek izotóp-
laboratóriumai meglehetősen kezdetleges körülmények között
dolgoznak. ezért is fontos, hogy a kongresszus résztvevői meg-
ismerjék a legújabb vizsgálati és kezelési eljárásokat, s át-
fogó képet kapjanak az izotópdiaosztika és az izotópterápia
jelenlegi helyzetéről. az országos atomenergia bizottság táv-
lati fejlesztési terve szerint ugyanis kisebb izotóplaboratóriu-
mok építése helyett a jövőben a jól felszerelt sugárdiagnosztikai
központok számát növelik. az előadások többsége ezért a
legjobban működő sugárdiagnosztikai és sugárterápiás központok
eredményeit elsősorban azokat az új eljárásokat mutatja be, a-
melyeket hazai viszonylatban még csak elvétve alkalmaznak.
a legtöbb előadás például az ugynevezett rádióimmun-assay mód-
szerek eredményeit ismerteti, amelyek lehetővé teszik, hogy a
vizsgálatot a rádióaktív anyagoknak a szervezetbe juttatása nél-
kül is elvégezzék. e módszer lényege, hogy a betegtől vett vér-
minta alapján a vérben lévő igen kismennyiségű, a gramm billio-
mod részénél kisebb súlyú anyagok - például a hormonok,
enzimek - jelenléte és mennyisége is pontosan meghatározható.

/ folyt.köv./
13.05/a ü

101340

- 22 -

bb.33./ megkezdte.....folyt./-a

az utóbbi években egyebek között ez a módszer irányította
rá a kutatók figyelmét a belső elválasztású mirigyek alapo-
sabb tanulmányozására, melynek során számos hormont sikerült
kimutatni. a módszer legnagyobb jelentősége azonban az, hogy
megnyitja az utat az egészen korai stádiumban lévő, klinikai
tüneteket még nem okozó daganatok kimutatásához.

a tanácskozáson szegedi előadók újdonságként számolnak
be számítógépes izotóp-vizsgálataikról: olyan számítógépes
programokat dolgoztak ki, amelyek segítségével minden eddigi
módszernél pontosabban mérhető a szervezetbe juttatott izo-
tópok eloszlása, s ezen keresztül igen jól kimutatható a
különböző szervek - a máj, a tüdő, a vese vagy a pajzsmirigy-
alakja, nagysága, s azok kóros elváltozásai. e módszernek kü-
lönösen azoknak a szerveknek a vizsgálatában nagy a jelentősé-
ge, amelyek - mint például a hasnyálmirigy - hagyományos eljárá-
sokkal nehezen hozzáférhetők. sok szó esik a tanácskozáson a
rádióaktív izotópok gyógyítójellegű alkalmazásáról is, amely
az eddigi eredmények alapján rendkívül biztató távlatokat ígér
az új tudományág szakembereinek./mt/

--

bb.34. pedagógus továbbképző intézet nógrád megyében

vid/ká/a/

1974. november 26.

megyei pedagógus továbbképző intézet létrehozásáról ha-
tározott keddi ülésén a nógrád megyei tanács végrehajtó bi-
zottsága. a többi között a rendszeresebb és nívósabb pedagó-
gus továbbképzés elősegítése, az iskolai pedagógiai kísér-
letek támogatása, a pedagógus ujitómozgalom szervezése, ösz-
tönzése, kiadványok szerkesztése. a nógrád megyei pedagógus
továbbképző intézet 1975. január 1-vel kezdi meg működését
salgótarjánban./mti/

--

1 Feladata

13.15/a

101340

- 23 -

ba35. környezetvédelmi hét kezdődött heves megyében

vid/ká/a/-cz

1974. november 26.

heves megye, az ország egyik legváltozatosabb tájegysége, az üdülés bázisa, ugyanakkor egyre nagyobb méreteket ölt a vidék természeti kincseire épülő iparfejlesztés. mindezek szem előtt tartásával környezetvédelmi hét kezdődött kedden heves megyében. a gazdag program központi témája az ipari körzetek levegőszennyeződésének elhárítása, de behatóan foglalkoznak a megye üdülőkörzeteinek védelmével, fejlesztésével, továbbá a természetvédelmi területek fokozottabb gondozásával.

egerben, a technika házában rendezett megnyitón összegezték a hatósági intézkedések eddigi eredményeit. eszerint heves megye három városát, valamint 21 kisebb települését védettségi kategóriába sorolták, s tíz természetvédelmi területet vettek nyilvántartásba. a természetvédelem a mátrában mintegy hatezer hektárnyi területre terjed ki. kiemelten kezelik és fejlesztik a kékestetőt; ,, az ország tetején,, megtiltották a gépkocsik parkolását.

előtérbe került az erdő közjóléti szerepe. a festői szépségű szalajka-völgyben kialakított parkerdőt természetvédelmi területté nyilvánították. különös gonddal védik a völgyön átvonuló patak lépcsőzetesen kialakult medrét, a védett területekről kitiltották a gépjárműveket. ugyanakkor a hegyoldalakban szerpentin utakat építettek a gyalogséták elősegítésére.

- a megnyitón sok szó esett az erdőövezet és az ipar egymásra hatásáról. az intézkedések sorába tartozik, hogy a mátrában felépült hatalmas ipari létesítmények már olyan berendezéseket kaptak, amelyek védik a környező területeket. a garin hőerőmű 200 méter magas kéményének elektrofilteres berendezései óvják a környéket a szennyeződéstől. a környezetvédelem követelményeinek szem előtt tartásával épül fel az elkövetkező években béalapátfalván az új cementgyár is. /mti/

13.20/a

- 24 -

tbb 31. időjárásjelentés

ny -cz

1974 november 26

a meteorológiai intézet jelenti november 26-án, kedden 13 órakor:

az éjszakai lehülés erősödik

európa időjárását egyetlen 2000-3000 km átmérőjű áramlási rendszer határozza meg. az áramlási rendszer középpontja a skandináv-félsziget déli része felett van. a koppenhága - budapest vonaltól keletre fekvő területeken déli áramlással enyhe levegő vonul a sarkvidék irányába. vonulását a szovjetunió európai területének déli részén eső, többfelé köd, az északra fekvő vidékeken havasítás jelzi. a vonaltól nyugatra hűvös, óceáni levegő van, amely egyre beljebb hatol a kontinensre. hétfő délután a kárpát-medencét elérte a hűvös, óceáni levegő egyik hulláma. az előtte kissé lassabban haladó enyhe levegővel keveredve sokfelé okozott esőt. a nagy kiterjedésű áramlásrendszerbe az elmúlt 24 órában a francia óceáni partvidéknél egy újabb ág kapcsolódott, szubtrópusi levegő kezd áramlani nagy sebességgel a szárazföld belseje felé.

házánkban hétfőn egész nap borult volt az ég. a déli, délutáni órákban délnyugaton esni kezdett az eső, az esőzés gyorsan átterjedt az egész országra. a kedd reggel 7 óráig lehullott csapadék-mennyiség kevés kivétellel mindenhol elérte a 10 mm-t, az ország legnagyobb részén 15 mm körüli mennyiséget mértek, de zircről 25, siklósról 26 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 3-9 fok között volt, kedd hajnalra 1-6 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a keleti megyékben még sokfelé esett az eső, az ország legnagyobb részén azonban már felszakadozott a felhőzet. 11 órára 3-9 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 5.0 fok volt, a százalévesg átlagnál 1.8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, változatlan.

várható időjárás szerda estig: kedden változóan felhős idő, elszórtan esővel, szerdán nyugat felől növekvő felhőzet, a dunántulon többfelé újabb esővel. kedden általában mérsékelt, változó irányú, a dunántulon élénk északi, szerdára délkeleti, délire forduló és megélénkülő szél. éjszaka néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2 plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 5-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 252 cm./mti/

13.30/ny

-25

bb 37. javítják a vízi város idegenforgalmi, üdülési feltételeit - a duna-tisza közti intéző bizottság elnökségének ülése baján

vid/ká/ny -cz

1974 november 26

bács- kiskun megye déli vidékeinek idegenforgalmáról és üdülési területeinek helyzetéről tárgyalt kedden a duna-tisza közti intéző bizottság elnöksége baján. az ülésre meghívták a város és a járás vezetőit is. az ülésen elhangzottak szerint a hercegszántói nemzetközi határátkelő hely megnyitása óta jelentősen megnövekedett a dunaparti város idegenforgalma. a határforgalmat jellemzi: 1972-ben 44.880-an, 1973-ban pedig már 92.924-en jöttek itt át Magyarországra. az utóbbi években sokat tettek azért, hogy az 51-es ut menti települések csinos külsejével, szép parkokkal, virágos utcákkal fogadják az átutazókat. hiányzik azonban a kisebb szállodát is magában foglaló vendéglő a határközségben.

baja, mint intenzíven fejlődő ipari-kereskedelmi város, művelődési és üdülő centrum, nemcsak a járásbelieket, de a szomszédos tolnaiakat, baranyaiakat is vonzza. a vízi város idegenforgalmi, üdülési feltételeit egy idő óta tervszerűen javítják. a festői petőfi-sziget rendezésére például külön terv készült. északi részén vállalati üdülők épültek. a városi kisz bizottság védnöksége alatt álló sziget elsősorban az ifjúságé. itt működik a bács- kiskun megyei kisz vezetőképző tábor, most új diákotthon épül, amely nyáron az ifjúsági turizmus céljait is szolgálja majd. folyamatosan építik a szigeti sportpályákat. jövőre már fogadják a vendégeket az új, háromszáz személyes ,, faházak,, kemping. az idegenforgalmi hivatal megnyitotta bajai kirendeltségét. sétahajózással bővültek a helyi kirándulási lehetőségek. a vízi színpad nézőterét felújították, s ezer személyre bővítették. mindez sok szerv kitűnő együttműködésének az eredménye.

üdülőhelyként fejlesztik a bajai nagy-pandur szigetet és a vén-duna sarkot. e területeken már a kis nyaralók száza sorakoznak. az üdülők színvonalasabb kommunális ellátása a jövő évek feladata lesz, csakugy, mint a vén-dunaág védetté nyilvánítása.

bejelentették az ülésen, hogy a duna-tisza közti intéző bizottság, amely eddig is támogatta a bácska vidék idegenforgalmának ügyét, a jövőben is segíti azt./mti/

13.30/ny

-26-

16.14.00

bb 38. több szökőkutat, örökzöld növényt a fővárosnak - ülést tartott a ,, szép, tiszta, virágos budapestért,, mozgalom fővárosi operatív bizottsága

t gy/mm/ny hi -cz

1974 november 26

fővárosszerte mind a sűrűn beépített kerületekben, mind pedig a kertvárosokban jó eredmények születtek a ,, szép, tiszta, virágos budapestért,, mozgalomban - állapították meg a mozgalom fővárosi operatív bizottságának a köztisztasági hivatalban megtartott keddi ülésén. giltner andor, a fővárosi tanács elnökhelyettese az operatív bizottság elnöke értékelte a mozgalom eddig végzett munkáját, s vázolta a jövő évi feladatokat.

a szép, tiszta, virágos budapestért végzett munka a főváros belső kerületeiben mindekelőt az üzemek, gyárak, intézmények tisztaságáért, továbbá az erkélyek csinosításáért, s minden talpalatnyi hely, a legkisebb foghíjak mini-sportpályákra vagy parkosításra való felhasználásáért folytatódik. fővárosunk szépítéséhez hozzátartozik a köztisztasági hivatal tavaszi és őszi nagytakarítása, s a tisztasági őrjáratok hatékony munkája. a jövőben nagyobb súlyt kell helyezni a szemetelők megbírságolására, és az illegális törmeléklerakó helyek megszüntetésére. a főváros centenáriuma alkalmából meghirdetett mozgalom az utóbbi években a kertvárosokban a parkosítási, virágültetési és fásítási program fellendülésében is megmutatkozik. a vii. kerületben nemrég kismama-parkot hoztak létre. a főváros lakossága valamennyi városrészben önzetlen társadalmi munkával segíti szűkebb lakóközösségének szépítését. ebben az esztendőben 168 ezer budapesti végzett egymillió társadalmi munkaórát a ,, szép, tiszta, virágos budapestért,, mozgalom keretében. a fővárosi operatív bizottság ülésén javasolták: további társadalmi erőket lehetne mozgósítani a rákospalotai parkerdő és a városliget nagyszabású átalakítási programjának megvalósítására.

egy év alatt 200 ezer tonna por zúdul budapestre: ennek 40 százalékát a növények felfogják. az elretentés adatot radó dezső, a fővárosi kertészeti vállalat igazgatója közölte, s hozzáfűzte: különösen az erősen beépített városrészekben kell minden alkalmat megragadni a növények kiültetésére. programot kezdeményeztek örökzöld növények telepítésére: a fenyőfélék és a keménylevelű mediterrán zöldfélék télen is változatossá teszik a városképet. az idén 66 ezer örökzöld növényt ültettek el fővárosszerte, főleg az i., ii., v., vi., vii. és xiii. kerületben. a városrészek hangulatához hozzátartozik a szökőkutak ki. az idén a mehwart téren, a ságvári téren és a margitszigeten helyeztek üzembe egy-egy szökőkutat; a továbbiakban az üllői uti lottóház előtt, a margitsziget északi hidfőjénél s a városligeti napozótéren építenek szökőkutakat.

/folyt köv/

13.40/ny

-27-

16.14.20

bb 38. / több szövegrészlet...folyt/ny

a ,, szép, tiszta, virágos budapestért,, mozgalom a xi. párkongresszus, valamint hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére nagy feladatokat vállalt a főváros fejlesztéséből. ugyancsak e nevezetű évfordulókhoz kapcsolódik budapest második nagy parkszigetének, a hajógyári szigetnek a parkosítása. a 75 hektárnyi terület rendezési tervét a fővárosi tanács elkészítette. a hungária körúti forgalmi körgyűrű, a szentendrei hév és a metró összeköttetései révén kettős csomópontban fekvő szigeten a honvédelmi minisztérium által felajánlott gépekkel és a katonák társadalmi munkájával látnak hozzá a program megvalósításához. jövő év április 4-re 23 hektárnyi területen végzik el a parkosítást, építik ki az ivó- és locsolóhálózatot, 500 méternyi utat és autóparkolót is létrehoznak. a 120 milliós beruházás előreláthatólag 30-40 milliós értékű társadalmi munkával valósul meg. a hajógyári szigeten sport-és játszótereket, a nyugati erdősávban erdei tornapályákat és nagy területen ligetes, lankás, füves pihenőrészeket alakítanak ki./mti/

.-

bb.39. díszpolgárokat avattak - új címer és zászló - 50 éves város mohács

vid/ká/a/-cz

1974. november 26.

kedden eseménydús napja volt a többnemzetiségű mohácsnak. délelőtti ünnepélyesen felavatták a dunaparti város legfiatalabb lakótelepét abból az alkalomból, hogy 50 évvel ezelőtt kapott városi rangot és 30 évvel ezelőtt szabadult fel mohács. az évfordulóhoz illően az új negyed a ,,felszabadulás,, nevet kapta. az első negyven lakás erre a napra készült el és a következő hónapban is ugyanennyit ad át a tolna megyei állami építőipari vállalat. jövőre további háromszázzal gyarapodik a telep lakásszáma.

délután szovjet és bolgár hősök emlékének adóztak a város vezetői és a vendégül látott komszomolisták. utána ünnepi párt-és tanács ülésen emlékeztek meg az évfordulóról, mohács fejlődéséről. az ülésen négyen díszpolgári címet kaptak, s ez alkalommal fogadta el a tanács a város új címerét és új zászlóját is.

este dokumentum kiállítás nyílt ,,mohács 1924, 1944, 1974,, címmel, amely áttekintést ad a város múltjáról, jelenéről és jövőjéről./mti/

.-

bb.40. szivárvány méteráru márküzlet a népköztársaság utján

t/kf/mm/a/-cz

1974. november 26.

öt hónap alatt, másfél millió forintos költséggel belvárosi szintű-szociális létesítményekkel is ellátott - patinás méteráru szaküzletet alakított ki a népköztársaság utján régi, elhanyagolt boltja helyén a szivárvány áruház vállalat.

/folyt.köv./
13.30/a

10.14.20

- 28 -

bb.40./ szivárvány.....folyt./-a

a korszerűsített márkaboltot - amely a hazai fésűsfonó és szövőgyár teljes gyártmányválasztékát árusítja - kedden nyitották meg.

ruff józsef, a vállalat igazgatója az mti munkatársának elmondotta, hogy az átalakítással egyidőben nyitnak egy kis hanglezárboltot a bethlen gábor utcában és önkiszolgáló rendszerűvé alakítják át a nagy lajos király uti ruházati áruházat; ezzel befejezik idejükké fejlesztési programjukat. a vállalat ebben az évben mintegy 8.5 millió forintos költséggel saját erőből 47 üzlete közül nyolcat korszerűsített, bővített. a szivárvány az idén tervezett 1.2 milliárd forintos forgalmát - a 44 órás munkahét bevezetése és a sok üzletkorszerűsítés ellenére - mintegy 50-60 millió forinttal túlteljesíti.

a mostani és a korábbi fejlesztések eredményeként vállalat hálózatának 80-85 százaléka már korszerűnek mondható, megoldatlan azonban a szép üzletek szellőzése. ezért a vállalat jövőre a még hátralévő korszerűsítések mellett 4-5 üzlet klimatizálását is tervezi./mti/

.-

bb.41. magyar-svájci óraipari megállapodás

t/ol/tr/ie/a/-cz

1974. november 26.

magyarország és svájc között különösen az utóbbi három évben fűződtek szorosabbra a gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok. ezek egyebek mellett felölelik az óraipar területét is. ezért is figyelemre méltó az az együttműködési megállapodás, amelyet kedden a gellért szállóban írt alá rév lajos, az okisz elnöke, gerard bauer, a svájci óráskészítő szövettségének /fh/elnöke, valamint kelenhegyi emil, az okisz elnökhelyettese és rené retornáz, az fh titkára. jelen volt az aláírásnál kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke és ott volt dr.rené stoudmann, svájc magyarországi nagykövete is.

a budapesti óráskészítő szövetkezetének már eddig is gyümölcsöző munkakapcsolatai alakultak ki svájci partnerekkel; több évre szóló kooperációs szerződés alapján az elmúlt három esztendőben svájci alkatrészekből és berendezésekből évente mintegy 40-50 ezer roamer órát szerelt össze körülbelül negyedmillió svájci frank értékben. most tárgyalnak további nagyobb tételű bér-munkáról, ami a szövetkezet számára naponta ezer óra összeszerelését jelentené.

13.45/a

- 29 -

/folyt.köv./

10.15.00

vbb.41./ magyar-svájci.....folyt./-a

ezekhez és az ehhez hasonló tárgyalásokhoz teremt jó alapot a most aláírt keretmegállapodás. ebben a felek - fi-gyelemmel az óraipar jelenlegi műszaki fejlődésére - megál-lapodtak abban, hogy a most készülő különféle óratípusok gyártási és továbbfejlesztési módszereit szakembereik útján közösen tanulmányozzák, s felmérik a közös gyártásra kínálkozó lehetőségeket, hogy a kooperációban készülő órákat azután a svájci fél helyezze el külföldi piacokon. kiterjed a megállapo-dás a sport-időméréshez szükséges berendezések és a kapcsoló-dó információ-átviteli módszerek közös tanulmányozására is./mti/

--

bb.42. program az energiagazdálkodás fejlesztését gyorsító beruházásokra - sajtótájékoztató az energiagazdálkodási inté-zetben

t/sb/s/ie/a/-cz

1974. november 26.

a világpiacon jelentősen megdrágult energia takaréko-sabb, gazdaságosabb, felhasználása érdekében végzett rész-letes vizsgálatok és egyeztetések alapján energiaraionali-zálási beruházási programjavaslatot dolgozott ki az energia-gazdálkodási intézet, amelynek igazgatója, papp istván, kedden sajtótájékoztató ismertette ezeket az elképzeléseket.

az intézet munkatársai a leginkább energiaigényes ipar-ágakban kutatták fel azokat a lehetőségeket, amelyek kihaszná-lásával jelentősen csökkenthető az energiafelhasználás. a ja-vasolt beruházási program szerint 7.3 milliárd forint érté-kű fejlesztéssel évente 900 ezer tonna kőolaj fűtőértéknek meg-felelő energia megtakarítása érhető el. a különböző ésszerűbb lehetőségek közül különösen jelentős az ipari fűtőgőz hasznosítása és fűtőmerőművek építése központi hőellátás cél-jára, tehát lakóházak, közintézmények fűtésére és az ipari üzemek energia szolgáltatására. az e fajta fejlesztéssel éven-te 400 ezer tonna olajnak megfelelő energiát hasznosíthatnak. a megtakarításnak ugyancsak jelentős módszere az ugynevezett hulladék hő felhasználása. /folyt.köv./

14.15/a

- 30 -

16/11/00

bb.42. program..../ -a

az üvegiparban, a kohászatban, a kohók, kemencék füstgázaival távozó hőenergiát, fogják fel, a különböző energia-hasznosi-tó berendezésekkel, s a javasolt beruházásokkal a kohászatban évi 140 ezer, az üvegiparban évi 10 ezer tonna olajjal egyentérté-kű energiahordozót takaríthatnak meg. ezekben a javaslatok-ban különösen nagy figyelmet szenteltek annak, hogy a techno-lógiai folyamatok összességükben vegyék figyelembe a megtaka-ritás lehetőségeit. a salgótarjáni öblösüveggyárban a füst-gáz hőenergiájának kihasználására javasolt berendezéssel a vízmelegítést oldják meg és évente 1100 tonna olajat taka-ritanak meg. a lenin kohászati üzemek kohógázának elektroszta-tikus tisztítóberendezésével a gáz ismét hasznosítható tüzelés-re és így a mintegy 20 millió forint értékű beruházás évente 9 ezer tonna olajnak megfelelő megtakarítást eredményez.

az energiaraionalizálási programban ugyancsak hasznos módszer a népgazdaságban már használhatatlan hulladék elégeté-sével nyert energia. a szék-és kárpitóipari vállalatnál már meg-kezdődött egy hulladékégető beruházás előkészítése, amellyel a megtakarítás majd évente 4500 tonna olajat jelent. az ipari hulladékégetéssel egyébként a jelenlegi elképzelések szerint é-vente 100 ezer tonna olajenergiát helyettesíthet az ország. az intézet tudósai, kutatói az országos kőolaj és gázipari tröszt szakembereivel közösen új technológiai eljárásokat dolgoztak ki a csökkent értékű földgáz kincs gazdaságos felhasználására is. az energiaraionalizálási program megvalósítását a kormány állami támogatással segíti. az idén megkezdett fejlesztési beru-házások költségeinek mintegy 50 százalékát adta az állami költ-ségvetés.

az intézet programjavaslata lehetőséget nyújt arra, hogy e fontos fejlesztési beruházásokat összehangoltan beillesse-k az v. ötéves tervidőszakra meghatározott feladatok közé. a program tehát alkalmat ad arra, hogy az anyagi és a szel-lemi erők összevonásával, a kivitelezési kapacitások kihaszná-lásával gyorsíthassa az ország az energiagazdálkodás fejlesztését, a rendelkezésre álló megakarítási lehetőségek legcél-szerűbb és gyors kihasználását. /mti/

--

14.25/a

- 31 -

16/11/00

bb 44. dinitrogén-oxid gyárat szállít indiába a borsodi vegyi kombinát

vid/fm/ny -cz

1974 november 26

több mint egy évtizede kezdték meg a kazincbarcikai borsodi vegyikombinátban a dinitrogén-oxid-gáz hazai előállítását. a gyár szakemberei által kidolgozott technológiával és berendezéssel gyártják ezt a különleges altatógázt, amelyet elsősorban az egészségügyi intézmények használnak jelentős mennyiségben. az utóbbi években azonban már más célokra is vásárolják.

a dinitrogén-oxid-gázt előállító üzem iránt külföldön is mutatkozik kereslet. a borsodi vegyikombinát a chemokomplex külkereskedelmi vállalat közvetítésével egy ilyen gyárat indiának adott el.

a borsodi vegyikombinátban kialakított gyártási eljárás alapján az indiai fél kérésének megfelelő módosításokkal a kazincbarcikai gyár szakemberei a terveket elkészítették. egyes fontosabb berendezéseket is a borsodi vegyikombinátban gyártanak le, s azt a teljes műszerparkkal együtt már készen szállítják indiába. az üzem „szívének”, - a reaktornak - a gyártásával elkészültek, s annak kipróbálását is megkezdték.

a tervek szerint a delhi mellett épülő gyárban a szerződés értelmében 1975. közepén kezdik meg a termelést. az üzembhelyezést a borsodi vegyikombinát szakemberei végzik./mti/

-. -

felhasználható 19 óraokor

bb 46. hangversenyek sopronban

vid/fm/ny -ch

1974 november 26

gazdag műsorról kedveskedett a komolyzene kedvelőinek kedden a soproni liszt ferenc művelődési központ. délután két előadáson a helyi liszt ferenc szimfonikus zenekar adott hangversenyt a filharmónia hangversenysorozata keretében. a zenekart horváth gyula vezényelte. este huszadik századi magyar zeneszerzők műveiből rendeztek koncertet, amelyen az új budapesti vonósnégyes és fábrián mártá cimbalom-művész lépett fel./mti/

14.30/ny

-32-

101500 I ifjúsági

bb 43. befejeződtek a magyar-csehszlovák könnyűipari tárgyalások
t ol/gg/ny ie -cz

1974 november 26

kedden elutazott budapestről az a küldöttség, amely j.kopca miniszterhelyettes vezetésével részt vett budapestben a magyar csehszlovák könnyűipari munkacsoport vii.ülésén. a tárgyalásokon napirendre került a két ország könnyűipari együttműködésének több időszzerű kérdése, és az 1976-1980. évi szállítások néhány témája is. az ülésen elhatározták, hogy a textilipari termékszakosítások egyeztetésére ideiglenes munkacsoportot hoznak létre. ez öt gyártmánycsoportban vizsgálja majd, hogyan lehet a gazdaságosabb gyártást és termékcsere megoldani. számításba jöhetnek munkavédelmi ruhák, cérnafélék, termoplasztikus bélésanyagok és poli-propilén alapanyagból előállított különböző termékek, amelyek bizonyos fajtáinak gyártását mindkét országban lényegesen fokozzák./mti/

-. -

bb 48. munkavédelmi kiállítás miskolcon

vid/fm/ny -cz

1974 noemer 26

a szakszervezetek borsod megyei tanácsa munkavédelmi bizottságának rendezésében kedden munkavédelmi kiállítás nyílt miskolcon, a rónai sándor megyei művelődés központban. a kiállításon több mint husz vállalat, közöttük a tiszai vegyikombinát, a borsodi szénbányák, az építési és a közlekedési vállalatok szemléltetik fényképeken azokat az intézkedéseket, amelyeket a dolgozók balesetmentes munkavégzése érdekében tettek. a borsodi vegyikombinát kiállítási részlege többek között arról adott számot, hogy négy év alatt több mint 80 millió forintot költöttek a gyárban biztonságtechnikai célokra. bemutatják, hogy borsodban a szakszervezetek huszonkettedik kongresszusa óta eltelt három és fél év alatt száztiz vállalat és üzem több mint tizenegyezer munkavédelmi, szociális és egészségügyi intézkedést tett a dolgozók körülményeinek javítására. különösen jó eredményeket értek el a diósgyőri lenin kohászati műveknél, a borsodi hőerőműnél. a leninváros térségében épülő olefinműnél pedig sikeresen valósítják meg a „ balesetmentes szerelés, „ elvét.

a kiállítás megnyitása alkalmából az üzemek, intézmények, vállalatok munkavédelmi felelősei anketon vitatták meg a munkavédelem további feladatait./mti/

-. -

14.40/n

-33-

15¹⁰g

bb 47. cseterki Lajos beszéde

t/hi/tm/zs/a/-cz

1974. november 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk cseterki Lajosnak, az mszmp kb tagjának, az elnöki tanács titkárának a május 1. ruhagyárban ma délután elhangzó beszédét. kérést később adunk. a beszéd feloldásig embargós!

x x x

- a mongol népköztársaság megalakulásának fél évszázados évfordulójára emlékezve forró üdvözlésünket és testvéri jókívánságainkat küldjük barátainknak, a mongol népnek - mondotta bevezetőben, majd arról szólt, hogy a mongol népköztársaság kikiáltása 1924-ben a mongol nép előtt új távlatokat nyitott. a nép felszabadulása, az ország új társadalmi és gazdasági berendezkedése, a szocialista állam megteremtése és megszilárdulása jelzi ezt a történelmi utat, amelynek eredményeként ázsia egyik legelmaradottabb országa a feudális állapotokból - a kapitalista fejlődés korszakát átugorva - eljutott a szocializmushoz.

- ma a mongol nép virágzó szocialista államban él, ahol gyors ütemben fejlődik a gazdaság és a kultúra, emelkedik a dolgozók anyagi jóléte, növekszik szellemi gazdagsága. az idáig elért, óriási léptű fejlődést akkor érezhetjük igazán, ha visszagondolunk arra, hogy mongóliában a népi forradalom kitörésekor nem volt egyetlen számottevő ipari vállalat, nem létezett földművelés, hiányzott a közlekedési és hírközlési rendszer, nem volt egyetlen korszerű tudományos és kulturális intézmény sem. a mongol népköztársaság fél évszázados fennállása alatt megteremtette a szocialista ipart, s új iparágakat hozott létre. a fejlődést jól tükrözi, hogy például az ipar bruttó termelése 1950-től csaknem tízszeresére, a kiemelt iparágak termelése ennél is gyorsabban emelkedett. a korszerű nagyipar létrejöttével kialakult, s jelentős előrehaladást ért el az ország szocialista mezőgazdasága, megváltozott a nép életmódja, nőtt a dolgozók anyagi és szellemi jóléte. az analfabétizmus már csak rossz emlék, pedig az ország első általános iskoláját csak a forradalom győzelme után hozták létre. a mongol népköztársaság egyetlen egészségügyi intézményt sem örökölt, a forradalom győzelme előtt évenként ezrek és ezrek pusztultak el a különböző járványoktól. /folyt.köv./ 14.35/a

- 34 -

16⁰⁰g

bb.47./ cseterki Lajos....1.folyt./-a

az ujszülöttek fele meghalt egy éves kora előtt. jelenleg több mint száz kórház, több száz orvosi rendelő és különböző gondozó intézet, szakrendelő, szülőotthon, bölcsőde működik. minden 520 emberre jut egy orvos. a felnövő ifjú nemzedék számára széleskörű művelődési lehetőségeket teremtettek.

a továbbiakban részletesen szólt arról, hogy a mongol nép fél évszázados útja az építés impozáns eredményei mellett figyelemre méltó történelmi és elméleti tanulsággal is szolgál. mongólia a gyengén fejlett országok közül elsőként választotta a nem kapitalista fejlődés útját, s a szovjetunió, a nemzetközi kommunista mozgalom támogatásával, a testvéri szocialista országok segítségével egyetlen nemzedék életében megvalósította ezt az átmenetet: virágzó szocialista államot teremtett az egykor sivár és kietlen világban. ezzel a gyakorlatban bizonyította be, hogy lehetnek népek, amelyeknek nem kell feltétlenül kijárniuk a kapitalizmus, iskoláját, objektív lehetőségük nyílik arra, hogy a kapitalizmust elkerülve eljussanak a társadalmi fejlődés magasabb fokára, a szocializmushoz. a mongol népköztársaság tapasztalatai ugyanakkor azt is példázzák, hogy e fejlődés sikerének elengedhetetlen feltétele a hűség a marxizmus-leninizmus eszméihez, a szoros kapcsolat a nemzetközi kommunista mozgalommal, együttműködés a szovjetunióval és a szocialista közösség országaival.

- a mongol népköztársaság létrejötté a nagy októberi szocialista forradalom győzelmének eredménye. a szabadságért és függetlenségért folytatott harcban a mongol népet október eszméi és példája lelkesítette, a szovjet köztársaság vörös hadserege segítette a kizsákmányoló és külföldi elnyomók elleni harcukat. a mongol nép ebben a harcban kötött örök barátságot a szovjet népekkel.

a magyar-mongol kapcsolatokról szólva hangsúlyozta, hogy népeink barátságának története és fejlődése a szocialista országok kölcsönös előnyökön épülő együttműködésének szép példája. a mongol népköztársaság ugyan hazánktól távolfekvő ország, de közel áll a szívünkhöz, s a földrajzi távolság nem akadályoz bennünket a hagyományos testvéri jóviszony ápolásában, elmélyítésében.

/folyt.köv./

14.35/a

16⁰⁰g

- 35 -

bb 47. cseterki Lajos beszéde

t/hi/tm/zs/a/-cz

1974. november 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk cseterki Lajosnak, az mszmp kb tagjának, az elnöki tanács titkárának a május 1. ruhagyárban ma délután elhangzó beszédét. kere- tet később adunk. a beszéd feloldásig embargós!

x x x

- a mongol népköztársaság megalakulásának fél évszázá- dos évfordulójára emlékezve forró üdvözlésünket és testvéri jókívánságainkat küldjük barátainknak, a mongol népnek - mon- dotta bevezetőben, majd arról szólt, hogy a mongol népköztár- saság kikiáltása 1924-ben a mongol nép előtt új távlatokat nyi- tott. a nép felszabadulása, az ország új társadalmi és gazda- sági berendezkedése, a szocialista állam megteremtése és meg- szilárdulása jelzi ezt a történelmi utat, amelynek eredményeként ázsia egyik legelmaradottabb országa a feudális állapotokból - a kapitalista fejlődés korszakát átugorva - eljutott a szo- cializmushoz.

- ma a mongol nép virágzó szocialista államban él, a- hol gyors ütemben fejlődik a gazdaság és a kultúra, emelke- dik a dolgozók anyagi jóléte, növekszik szellemi gazdagsága. az idáig elért, óriási léptű fejlődést akkor érezhetjük igazán, ha visszagondolunk arra, hogy mongóliában a népi for- radalom kitörésekor nem volt egyetlen számottevő ipari vállá- lat, nem létezett földművelés, hiányzott a közlekedési és hir- közlési rendszer, nem volt egyetlen korszerű tudományos és kul- turális intézmény sem. a mongol népköztársaság fél évszázados fennállása alatt megteremtette a szocialista ipart, s új ipar- ágakat hozott létre. a fejlődést jól tükrözi, hogy például az ipar bruttó termelése 1950-től csaknem tízszeresére, a kie- melt iparágak termelése ennél is gyorsabban emelkedett. a kor- szerű nagyipar létrejöttével kialakult, s jelentős előrehala- dást ért el az ország szocialista mezőgazdasága, megválto- zott a nép életmódja, nőtt a dolgozók anyagi és szellemi jóléte. az analfabétizmus már csak rossz emlék, pedig az ország el- ső általános iskoláját csak a forradalom győzelme után hozták létre. a mongol népköztársaság egyetlen egészségügyi intéz- ményt sem örökölt, a forradalom győzelme előtt évenként ezrek és ezrek pusztultak el a különböző járványoktól. /folyt.köv./ 14.35/a

- 34 -

16⁰⁰g

bb.47./ cseterki Lajos....1.folyt./-a

az újszülöttek fele meghalt egy éves kora előtt. jelenleg több mint száz kórház, többszáz orvosi rendelő és külön- böző gondozó intézet, szakrendelő, szülőotthon, bölcsőde mű- ködik. minden 520 emberre jut egy orvos. a felnövő ifju nemzedék számára széleskörű művelődési lehetőségeket te- remtettek.

a továbbiakban részletesen szólt arról, hogy a mongol nép fél évszázados útja az építés impozáns eredményei mel- lett figyelemre méltó történelmi és elméleti tanulsággal is szolgál. mongólia a gyengén fejlett országok közül elsőként választotta a nem kapitalista fejlődés útját, s a szovjetunió, a nemzetközi kommunista mozgalom támogatásával, a testvéri szocialista országok segítségével egyetlen nemzedék életében megvalósította ezt az átmenetet: virágzó szocialista államot teremtett az egykor sivár és kietlen világban. ezzel a gyakor- latban bizonyította be, hogy lehetnek népek, amelyeknek nem kell feltétlenül kijárniuk a kapitalizmus, „iskoláját”, „objektív lehetőségük nyílik arra, hogy a kapitalizmust elkerülve el- jussanak a társadalmi fejlődés magasabb fokára, a szocializmus- hoz. a mongol népköztársaság tapasztalatai ugyanakkor azt is példázják, hogy e fejlődés sikerének elengedhetetlen feltéte- le a hűség a marxizmus-leninizmus eszméihez, a szoros kapcsolat a nemzetközi kommunista mozgalommal, együttműködés a szov- jetunióval és a szocialista közösség országaival.

- a mongol népköztársaság létrejötté a nagy októberi szocialista forradalom győzelmének eredménye. a szabadságért és függetlenségért folytatott harcában a mongol népet október eszméi és példája lelkesítette, a szovjet köztársaság vörös had- serege segítette a kizsákmányoló és külföldi elnyomók el- leni harcukat. a mongol nép ebben a harcban kötött örök ba- rátságot a szovjet népekkel.

a magyar-mongol kapcsolatokról szólva hangsúlyozta, hogy népeink barátságának története és fejlődése a szocialista országok kölcsönös előnyökön épülő együttműködésének szép pél- dája. a mongol népköztársaság ugyan hazánktól távolfekvő ország, de közel áll a szívünkhöz, s a földrajzi távolság nem akadá- lyoz bennünket a hagyományos testvéri jóviszony ápolásában, el- mélyítésében.

/folyt.köv./

14.35/a

16⁰⁰g

- 35 -

bb.47./ cseterki lajos.....2.folyt./-a

a termékeny együttműködés alapjait, elvi szempontjait 1965-ben fogalmaztuk meg a magyar-mongol barátsági és együttműködési szerződésben, s elmondhatjuk: országaink, népeink, pártjaink kapcsolata a testvéri barátság és sokoldalú együttműködés, a marxizmus-leninizmus és a proletár nemzetköziség szel-lemében fejlődik és mélyül. a többi kgst-országhoz hasonlóan hazánk is hozzájárul mongólia gyarapodásához. megemlítette, a magyar segítséggel, tulnyomóan magyar berendezésekkel épült ulan batori ruhagyárat, amely a budapesti május 1 ruhagyár test-vérüzeme. szonginoban ugyancsak hathatós magyar támogatással létrejött ázsia legnagyobb biokombinátja, amely állatgyógyászati oltóanyagokat, állat-tápszereket és antibiotikumokat készít. a mongol ipar új fellegvára lesz az ország északi részén épülő darhan, ahol hazánk a napi 50 tonna kapacitású vágóhid és a hozzá tartozó hűtőház építését vállalta, amely már üzemel. magyar geológusok és vízügyi szakemberek a vízszegény ország-ban 480 kutat furtak és számos öntöző berendezést szereltek fel, az ország keleti részén geodéziai expedíciónk végez kutató és térképészeti munkát.

a nemzetközi életben folytatott együttműködésünkről szól-va a szónok hangoztatta: országaink - a proletárinternacionalizmus eszméjétől vezérelve - egybehangolt külpolitikai tevékenységet folytatnak azért, hogy a lehető legkedvezőbb külső feltételeket biztosítsák a belső szocialista építőmunkához, hozzájáruljanak a szocialista világrendszer egységéhez, erősítéséhez, a békéhez, a társadalmi haladáshoz. aláhuzta: a szovjetunió és a szocialista országok közös fellépésének, egységes cselekvésének köszönhet-jük, hogy a világ politikai viszonyaira, a nemzetek és államok érintkezésére mindinkább az enyhülés, a kapcsolatok szélesedése a jellemző. nemzetközi tevékenységünk egyik fő színtere most a európai kontinens, - tette hozzá - az európai kollektív biztonság és együttműködés rendszerének megteremtése. szeretnénk azonban elérni, hogy európa után ázsia is a tartós béke, a gyümölcsöző együttműködés földrésze legyen, s megvalósuljon az ázsiai kollek-tív biztonsági rendszer. a mongol népköztársaság és a mongol népi forradalmi párt kiemelkedő tevékenységet folytat ennek létrejöttéért. mi, a világ haladó erőivel együtt, nagyra értékel-jük ezt a törekvést.

befejezésül megállapította: a mongol nép büszke lehet a forradalom óta bejárt diadalmas útjára, hazája megnöve-kedett nemzetközi tekintélyére. a mongol népköztársaság születés-napjának fél évszázados évfordulóján tiszta szívből kívánjuk: érjenek el újabb sikereket, eredménnyel dolgozzanak tovább hazájuk felvirágoztatásáért, a mongol nép felemelkedéséért, boldogulásáért./mti/

14.55/a

- 36 -

16⁰⁰g

bb 45. ötvenmillió forintot költöttek eddig a fertődi eszter-házy-kastély felújítására - ünnepi ülésen tárgyaltak a további fel-újításokról

vid/fm/ny -cz

1974 november 26

a híres eszterházy hercegi dinasztia egyik pompakedvelő tag-ja, eszterházy miklós építtette az 1760-70-es években a magyar rokokó legjellegzetesebb és legnagyobb épületét, a fertődi kas-télyt. az épület a második világháború alatt súlyosan megrongá-lódott. a helyreállítási munkák nagyobb ütemben 1956. után kez-dődtek meg. 1958-ban már a helyreállított diszudvarban tartottak haydn-émlékhangversenyt. a kastély helyreállítására eddig 50 millió forintot költöttek.

kedden ünnepi ülésen értékelték az eddig végzett mun-kát. az ülésen megjelent az ország és a megye párt-és kulturális életének számos vezető személyisége. az ünnepi ülést fáján la-jos, a nyugat-dunántuli intéző bizottság titkára nyitotta meg, majd dr.molnár béla, a kertészeti kutató intézet főigazgatója mondott ünnepi beszédet. ezután a főigazgató emléklaketteket és emléklapokat adott át a helyreállítási munkákban résztvevőknek.

a fertődi kastélymuzeumnak az elmúlt 15 év alatt 1 millió 510 ezer látogatója volt. az idén eddig mintegy 200 ezren gyönyör-ködtek a muzeum páratlan kincseiben. a kastély végleges helyre-állítására további jelentős összegek szükségesek. a közeli évek-ben a párkányszobrokat állítják helyre és a park rekonstrukcióját is megkezdik. a 25 hektáros franciakert és angolpark egykritka természeti értéke az országnak, és védetté nyilvánítására a közel-jövőben tesznek lépéseket az illetékes szervek. elkészült a kastély közmű-rekonstrukciójának terve is. szükség van továbbá a külső tatarozásra, valamint a falak szigetelésére is.

a fertődi emlékülés haydn-hangversennyel ért véget./mti/

14.55/ny

-37-

16⁰⁰g

bb. 49. országos sütőipari tanácskozás miskolcon

vid/fm/rj -cz

1974. november 26.

a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület sütőipari szakosztálya, a miskolci sütőipari vállalat és más intézmények kedden sütőipari szakmai ankétot és bemutatót rendeztek miskolcon.

az ország különböző részeiben működő sütőipari vállalatok műszaki és gazdasági vezetői, a sütőipari kutatóintézet, valamint a berendezéseket gyártó élelmiszeripari gépgyár és szerelő vállalat mintegy kétszáz szakembere az ankét kapcsán megismerkedett a miskolci kenyérgyárral. az ország jelenleg legkorszerűbb sütőipari üzeme egy éve kezdte meg működését. a nyolcvanöt millió forintos költséggel készült automatizált kenyérgyárban gyakorlatilag emberi kéz érintése nélkül két műszakban hatvannégy tonna kenyeret sütnek. a négy termelősoron jóminőségű kenyér készül, amit az bizonyít, hogy gyakorlatilag megszűntek a korábbi panaszok. a gyárból kikerülő, „legrégebbi”, kenyér is csak nyolc óráig a lakosság mindig friss kenyeret vásárolhat.

a résztvevők elmondták azt is, hogy az ugynevezett malmi részt a liszt tárolására szolgáló harminc méter magas silótornyokkal együtt még nem sikerült üzembehelyezni a szállítóberendezések hiányossága miatt. ezért a beérkező lisztet a zsákokból kézzel kell kiüríteni.

az üzemi bemutatót követően a szakmai ankétot vitatták meg a folyamatos tészatékészítés technológiáját, valamint az új tészta-készítő gépek üzemeltetési tapasztalatait és továbbfejlesztésének lehetőségeit. /mti/

--

15.30 rj

- 38 -

16⁰⁰g

bb. 50. ülést tartott az országos öntözési operatív bizottság

t/fj/rj ie -cz

1974. november 26.

kedden a mém-ben ülést tartott az országos öntözési operatív bizottság. megállapította: az idei szélsőséges időjárás igazolta, hogy a mesterséges csapadék-utánpótlást már kora tavasszal meg kell kezdeni. fontos, hogy a talaj vízzel való „feltöltését”, az arra berendezett üzemekben rendszeressé tegyék. hosszú távon ugyanis nem lehet arra számítani, hogy ennyire csapadékos lesz az időjárás, mint az idei nyár egyes szakaszaiban, illetve az őszi hetekben. azok a termelők, akik időben megkezdték az öntözést, kiemelkedő termésátlagokat értek el, például a nagy területen öntözött buza holdanként 6-12 mázsával adott többet, mint a „száraz”, területeken.

az operatív bizottság arra figyelmeztetett, hogy az öntöző berendezések 60-70 százaléka elavult. a hordozható esőztető berendezések közül nem egy már 20 éve „szolgálatban”, van, ezek a típusok műszakilag már nem teljes értékűek, és kicserélésük időszzerűvé vált. ezért sok gazdaságban új öntöző berendezéseket kell felszerelni, ezek gyártása és forgalmazása azonban 1974-ben nem volt zavartalan. a kínálat esetenként nem felelt meg az üzemi igényeknek. a hiány pótlására több mezőgazdasági üzem gyárt - alacsony technikai felkészültséggel - öntöző berendezéseket, ezek egy része azonban nem felel meg a követelményeknek. /vannak azonban olyanok is, amelyek minden szempontból állják a versenyt az ipari előállítású készülékekkel. /gondot okoz, hogy az újonnan forgalmazott korszerű öntöző berendezések ára még a dotáció ellenére is igen magas, s az alkatrészellátást is javítani kell.

a bizottság megállapította, hogy a korszerű termelési rendszerek agrotechnikájának és az öntözési technikának jobb összhangját minél előtt ki kell alakítani, erre ugyanis még nem került sor. emiatt van olyan korszerű nagyüzemi termelési rendszer, ahol eddig még meg sem kísérelték az öntözést, holott ez feltétlenül javítaná a termésátlagokat. /mti/

--

15.35 rj

- 39 -

16²⁰g

bb. 51. lengyel élelmiszeripari és felvásárlási küldöttség

k/it/rj ie -cz

1974. november 26.

kedden e. kolodziej lengyel élelmiszeripari és felvásárlási miniszter vezetésével küldöttség érkezett hazánkba. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, jelen volt tadeusz hanuszek, lengyelország budapesti nagykövete. a két miniszter vezetésével a mém-ben megkezdődtek a tárgyalások a kétoldalu együttműködés eddigi eredményeinek értékeléséről és bővítésének lehetőségeiről. /mti/

-. -

bb. 52. fokozzák a faforgácslap termelését

k/sf/rj ie -cz

1974. november 26.

az erdőért vállalat több mint 600 milliós beruházási költséggel bővíti vásárosnaményi faforgácslap üzemét, amely a rekonstrukció befejezése után évi 130 000 köbméter teljesítményű gyárrá fejlődik. a berendezéseket finnország szállítja: az erre vonatkozó szerződést dr. speer norbert, az erdőért vezérigazgatója írta alá helsinkiben.

a kivitelező finn cég hét mérnöke megérkezett hazánkba, s a helyszínen megkezdték a tervezést. /mti/

-. -

bb. 53. kétezer hektár vetés terven felül csongrádban - mélyszántásra csoportosították át az univerzális erőgépeket

vid/ká/rj -cz

1974. november 26.

a csongrád megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának jelentése szerint egy héttel ezelőtt teljesítették csongrád megye gazdaságai a 75 700 hektáros buzavetési tervet, és azóta még 2 000 hektáron vetették kenyérgabonát. a gazdaságok azonnal a céllal ajánlották fel a túlteljesítést, hogy megtermeljék azt, ami esetleg máshol, az árvizek, belvizek miatt a termelésből kiesik.

a cukorrépa szedése - amely rengeteg gonddal járt - lényegében befejeződött.
/folyt.köv./

15.45 rj

- 40 -

16³⁰g

bb. 53. / kétezer hektár... 1. folyt./rj

a termés egy része azonban még kint van a földeken. ahol rövid időn belül nem tudják beszállítani a répát, ott prizmákba rakják és fóliával letakarva védik a fagytól. a több mint 80 000 hektárnyi kukorica kilencven százalékát takarították be és befejezték a rizs aratását is.

a legsürgetőbb teendő az őszi mélyszántás ütemének gyorsítása. a korábbi évekhez képest 30 százalékos az elmaradás. a tavaszi növények alá a kijelölt területnek csak felét szántották fel. a gazdaságok a láncfalas traktorokat, a betakarításból felszabaduló nagyteljesítményű univerzális erőgépeket a mélyszántásra csoportosították át, kettős, illetve nyújtott műszakokat szervezve. /mti/

-. -

bb. 54. könnyűszerkezetes építési konferencia dunaujvárosban

vid/fm/rj -cz

1974. november 26.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesület, valamint a mtesz dunaujvárosi intéző bizottsága rendezésében kedden háromnapos országos könnyűszerkezetes építési konferencia kezdődött dunaujvárosban. a dunaujvárosi műszaki napok hagyományos rendezvényén a könnyűszerkezetes építés elterjesztésében érdekelt tervező intézetek, gyártó - és kivitelező vállalatok 120 szakembere vesz részt.

a konferenciát répási gellért, a dunai vasmű vezérigazgatóhelyettese nyitotta meg, majd fodor gyula, a tárcaközi könnyűszerkezetes programiroda vezetője adott áttekintést a könnyűszerkezetes kormányprogram fejlesztési céljairól és eddigi megvalósulásáról.

/folyt.köv./

15.50 rj

- 41 -

16⁴⁵g

bb. 54. / könnyűszerkezetes... 1. folyt./rj

a tanácskozáson kiemelték: a könnyűszerkezetes kormány-program célja, hogy 1977-től évente másfél millió négyzetméter alapterületű könnyűszerkezetes épület gyártására és kivitelezésére készüljön fel az ipar. a program 30 ezer ipari és építőipari dolgozót von be az új építési mód megvalósításába és 1977-ben az állami építőipar évi termelésének 15 százalékát eredményezi majd. a program megvalósításához évente 45 ezer tonna acél-szerkezet és három és fél millió négyzetméter térelhatárolószerkezet gyártása szükséges, továbbá fontos feladat az épületgépzési szerelvények és alkatrészek biztosítása is.

a konferencián beszámoltak arról, hogy jelenleg évente fél millió négyzetméter alapterületű épület készül könnyűszerkezetes technológiával. problémát okoz, hogy még nem alakították ki a könnyűszerkezetes építési rendszereket, amelyek különféle rendeltetésű épületek kivitelezésére adnak nagyszorozatban gyártható, több célú épület-alkatrészeket. bejelentették, hogy szervezés alatt áll a könnyűszerkezetes építési mód vállalkozói szervezete, és hamarosan három külföldi könnyűszerkezetes építési rendszer licencének megvásárlására is sor kerül. /mti/

--

bb. 55. a bkv értesíti az utazóközönséget

pá/rj zs -cz

1974. november 26.

hogyan - csatornaépítés miatt - a iv. körületi árpád utat lezárják. az ut lezárása miatt, november 27-én üzemkezdettől a 47-es autóbussz utvonala a szilágyi utcai végállomás felé változatlan; az egyesült izzó végállomás felé, a szilágyi utca-kossuth utca-kiss jános utca vonalán közlekedik; a további utvonala változatlan. az árpád ut- kiss jános utca kereszteződésénél levő megállóhely megszűnik. /mti/

--

15.55 rj

- 42 -

16⁵⁰g

bb. 56. a szovjetunióba utazott az operaház balettegyüttese

i/ró/gk/rj zs -cz

1974. november 26.

kedden Leningrádi és Kijevi vendégszereplésekre a szovjetunióba utazott a magyar állami operaház 120 tagu balettkara. mindkét városban először lép fel az együttes: hacsaturján - seregi: spartacusát, illetve delibes - seregi sylviáját mutatják be. november 27-től 30-ig a Leningrádi közönség, december 1-től 5-ig a Kijevi opera közönsége ismerkedhet meg a két bemutatott mű magyar tolmácsolásával. az előadásokat Pál Tamás és Fráter Gedeon vezényli, a főbb szerepeket orosz Adél, Kun Zsuzsa, Csarnóy Katalin, Pártay Lilla, Kékesi Mária, Dózsa Imre, Havas Ferenc és Sipeki Levente táncolja. /mti/

--

bb. 57. jelentősen nőtt az élveszületések száma - tovább fejleszti a gyermekintézményeket - a Komárom megyei tanács vb - ülése

vid/fm/rj -cz

1974. november 26.

Komárom megyében 1949-69. között másfélszeresére emelkedett a családok száma, ugyanakkor megkétszereződött a gyermektelen házaspárok száma. 1970 elején a családok 48.7 százalékánál nem volt 15 éven aluli gyermek. a művi vetélések száma az országos átlagnál magasabb volt. ezekből a tényekből kiindulva lehet érzékelni a népesedéspolitikai kormányhatározat megjelenése óta elért fejlődést. ezt vette számba keddi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. az idén - a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva - 17.5 százalékkal nőtt az élveszületések száma. ebben közrejátszott ugyan, hogy emelkedett a szülőképes korosztályok aránya, viszont az előző évihez képest 47.3 százalékkal csökkent a művi vetélések száma.

a kedvező tendencia várhatóan tovább folytatódik. mivel a megyében a nők csaknem 40 százaléka aktív kereső, ez sok tennivalót ad a gyermekintézmények fejlesztése terén is a tanácsoknak. már évek óta nagy erőfeszítéseket tesznek - a vállalatokkal közösen - a bölcsődei helyek számának növelésére. ennek eredményeként a bölcsődei ellátásban a megye országosan a második a helyre került. mivel még ebben az ötéves tervben újabb bölcsődéket építenek, a helyzet tovább javul.

/folyt.köv./

16.05 rj

- 43 -

16⁵⁰g

bb. 57. / jelentősen... 1. folytv/rj

mi a bölcsődei igényeket általában ki tudják elégíteni, az óvodait már nem, jóllehet az óvodai hálózat ötször olyan arányban növekedett, mint a bölcsődei, és már a iv. ötéves terv előirányzatát is túlteljesítették. ezért a végrehajtó bizottság fontos feladatként jelölte meg, hogy az ötödik ötéves tervben tovább bővítsék az óvodai, valamint az általános iskolai napközis hálózatot, és az építési - fenntartási költségekből vállaljanak részt a gazdasági szervek is.

a végrehajtó bizottsági ülésen számba vették mindazokat az intézkedéseket, amelyek hozzájárultak a népesedés kedvező alakulásához. így például a lakások 66.1 százalékát fiatal házasok kapták. az egységes községi ellátás érdekében mozgó szülész-nőgyógyász szakorvosi szolgálatot tartanak fenn. a gyermekintézmények további fejlesztése mellett fontos helyre rangsorolták a többgyermekes családok támogatását. a javaslatokban, - amelyekről majd a megyei tanácsülés dönt, - számos egészségügyi feladat szerepel; így például tovább kívánják fejleszteni a család- és nővédelmi tanácsadók hálózatát. /mti/

--

bb. 58. a műcsarnok közli,

i/me/s/rj -cz

1974. november 26.

hogy technikai okok miatt november 29-én, pénteken a giacomo manzu kiállítás zárva lesz. /mti/

--

bb. 59. harcban több mint hárommilliárd forint értékű termés megmentéséért - több cps-gazdaság befejezte a kukorica betakarítását, átcsoportosítják a kombájnokat

vid/fm/rj -cz

1974. november 26.

a cps közös vállalat 152 taggazdaságában is sok gondot okoz az ideoi rendkívüli időjárás. a kései és a hűvös tavasz miatt eltolódott a kukorica érési ideje, és mire hozzákezdhetek volna a korai fajták betakarításához, megkezdődtek a nagy eszések. amikor már dolgozhattak, akkor az átázott talaj rendkívül igénybe vette a gépeket.

/folyt.köv./

16.15 rj

- 44 -

16⁵⁵g

bb. 59. /harcban több ... 1. folytv./rj

alkatrészekből a szokásosnak többszöröse volt szükség, és ez nem egyszer zavart is okozott. a nagyüzemek kollektívái, valamint a cps-központ és termelés-szervezési egységeinek dolgozói mindent elkövetnek, hogy a megtermelt kukoricát megmentse és kongresszusi felajánlásukat is teljesítsék. hatalmas értéket képvisel ez; hiszen ha a több mint 200 000 hektárra tervezett 54,8 mázsás átlagot, és a versenyben vállalt kétmázsás többletet vesszük figyelembe, akkor több mint hárommilliárd forint értékéről van szó.

az utóbbi napokban meggyorsult a rendszer legnagyobb területen tömelt növénye, a kukorica betakarítása, - a napraforgó, a cukorrépa és a szója betakarítását már korábban befejezték. a termés mintegy 75 százaléka már magtárakba került. több gazdaságban befejezték a nagy munkát, és kedden megkezdték a kombájnok átcsoportosítását azokba a nagyüzemekbe, ahol a legtöbb még a tennivaló. a legjobban bács és pest megyében halad a betakarítás: már 82 százalékra áll, utána békés és csongrád megye következik. az eddigi legmagasabb termésátlagot ugyancsak békés, illetve csongrád megyében érték el. országsszerte sok gazdaságban született kimagasló eredmény. a hódmezővásárhelyi szántó-kovács jános tsz-ben például 82 mázsás, a medgyesbodzási egyetértés tsz-ben 80,1 mázsás az eddig betakarított hektáronkénti átlag. az eredmények még korántsem véglegesek, hiszen a nagyobb hozamu kései fajták országsszerte csak most kerülnek sorra.

mi a betakarítás kezdetekor 38-40 százalék volt a kukorica nedvességtartalma, most már „csak” 30-32 százalék. még így is sok gondot okoz azonban a szárítókapacitás hiánya. különösen vas megyében küzködnek ilyen gondokkal. példamutatón építették ki a szárító-hálózatot a cps-be idén belépett somogy megyei gazdaságok, ahol egy kivételével már valamennyi berendezés üzemel. /mti/

--

bb. 60. felhasználható 19 órakor!

indiai körutja előtt tatán mutatta be új műsorát a néphadsereg művészegyüttese

vid/fm/rj -cz

1974. november 26.

egy hónapos indiai vendégszereplésre indul a magyar néphadsereg művészeti együttesének tánc- és zenekara. magyar néptáncokból összeállított új műsorát kedden este mutatta be tatán, a komárom megyei művelődési központban. /mti/

--

16.20 rj

- 45 -

17⁰⁰g

bb 61. országos közlekedési üzemegészségügyi konferencia

t kf/tm szb ie -cz 1974. november 26.
a közlekedési szakszervezet és a közlekedési üzemegészségügyi konferenciát rendezett a szakszervezet székházában. dr. Ábrahám Kálmán közlekedés- és postai táügyi államtitkár és mátyási Árpád, a szakszervezet titkára értékelte a szakszervezethez tartozó vállalatok üzemegészségügyi helyzetét, s megbeszéltek az egészségügyi törvény végrehajtásával kapcsolatos ágazati, vállalati, és szakszervezeti tennivalókat.

és szállítási dolgozók
a konferencia megállapította, hogy különösen az utóbbi években tapasztalható az üzemegészségügyi helyzet javulása. elismerték a munkakörülmények, kevesebb a munkahelyi ártalom a hungarocamion-nál, az afit új szervezeteiben, a voltán új központi telephelyein, az auras-nál, a matév-nál, a bkv fehér uti telepén és a metró üzemigazgatóságnál, általában ott, ahol új létesítményeket helyeztek üzembe, korszerűsítették a régi műhelyeket, a vállalatok komoly anyagi ráfordítással igyekeznek megteremteni az orvosi ellátottság tárgyi feltételeit, több helyen építettek korszerű üzemorvosi rendelőt, amelyekből jelenleg 112 működik a közlekedésben és a szállításban. jelenleg 25 fő, és 126 részállású üzemorvos összesen heti 2300 órában szolgálatot tart a közlekedési vállalatoknál.

a konferencia a fejlesztés eddigi eredményeit elismerve szükségesnek tartotta az igényeknek megfelelően az üzemorvosi munka tárgyi és személyi feltételeinek további javítását. javasolta a tanácskozás, hogy a közlekedési és szállítási vállalatok létesítsenek közös beruházással szakrendelőt, kórházat.

alapvetően helytelennek tartották egyes gazdasági vezetők álláspontját, amely szerint a rendelkezésre álló anyagi erő csak a technika, a hálózat fejlesztéséhez elegendő, s nem jut pénz a szociálpolitikai, munkavédelmi feladatokra. többen hangsúlyozták, hogy a technika mostani rohamos fejlődése közepette is az emberről, a dolgozóról való gondoskodás a legfontosabb követelmény. ezért a következő tervidőszakban fokozott figyelmet kell fordítani a gazdasági és a szociálpolitikai, üzemegészségügyi tervek összhangjára.

a konferencián sok felszólaló foglalkozott a munkahelyi ártalmak csökkentésével, megszüntetésével, a csökkent munkaképességű dolgozók rehabilitációjával, a motorizáció és a szállítási igények növekedésével egyre nagyobb a közlekedési dolgozók idegi, fizikai igénybevétele, gyakori közöttük a pszichoneurózis, az ideg-, a szív-, és érrendszeri-, a mozgásszervi megbetegedés. /folyt.köv./

1710g

bb 61. /országos... 1. folyt./-szb

ezért is tartotta fontosnak a tanácskozás a munkahelyek és a munkakörülmények felülvizsgálatát, s ahol gyakori az egészséget károsító hatás, ott az okok gyors megszüntetését. a betegségek gyógyításán túlmenően a megelőzés, a szakképzettség vizsgálata, az egészséges munkakörülmények, a pihenési lehetőségek megteremtése, s mindezekhez az egészségügyi szakemberek tevékeny, szakszerű közreműködése az egyik legfontosabb tennivaló - hangsúlyozta a konferencia állásfoglalása. a munkaképességcsökkenése nem más, mint munkaképesség-változás, ezért a mostáninál jobban ki kell használni a rehabilitációnál a továbbképzés, az átképzés nyújtotta lehetőségeket. a szakszervezet keresi annak a módját is, hogy a járművekről a betegségek miatt lekerülő dolgozók, gépkocsivezetők keresetcsökkenés nélkül dolgozhassanak tovább. /mti/

bb 62. országos bizalmi-tanácskozás az hvd-sz-ben

t ol/mm szb ie -cz

1974. november 26.

tizenegyezer-kétszáz bizalmi küldötteinek részvételével tartották meg kedden a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének első országos bizalmi értekezletét.

fabók Zoltán főtitkár foglalta össze az ősszel lezajlott több mint 600 alapszervezeti tanácskozás tapasztalatait, s a további tennivalókat.

a tanácskozás állásfoglalásában felhívta a bizalmiakat és a többi szakszervezeti aktivistát, legyen továbbra is felelős kezdeményezői, aktív részvevői a kongresszusi és a felszabadulási munkaversenynek, amely jelentősen hozzájárul a lakossági, valamint az ipari és kommunális szolgáltatás további fejlesztéséhez. /mti/

bb 63. napirenden a műtrágya-égyártás és felhasználás - vegyészek és mezőgazdászok tanácskozás veszprémben

vid-fm szb la

1974. november 26.

műtrágyagyártók, kutatók és felhasználók tanácskoztak kedden a veszprémi állami gazdaság székházában. a széleskörű eszmecsere az ország valamennyi részéről érkeztek vegyészek és mezőgazdászok, akik a műtrágyagyártás és felhasználás legégetőbb problémáira keresték a megoldást. /folyt.köv./

1750g

bb 63. /napirenden... 1. folyt./-szb

még napjainkban is igen sok gondot okoz a műtrágya tapadása - állapotították meg. gyakran zavarja a gépi felhasználást és többlet munkát kíván a mezőgazdaságtól. a vegyipari egyesülés minősítése alapján a legjobban tárolható műtrágyát a péti nitrogénművek és a borsodi vegyi kombinát gyártja. mindkét nagyüzemben a korszerű technológia és a műtrágya kezelése hozta a kedvező eredményt. hangsúlyozták, hogy csak a hatékony műtrágyakezelés révén egyeztethető össze a folyamatosan termelő vegyipar és az időszakonként felhasználó mezőgazdaság érdeke. éppen a folyamatos és egyre növekvő termelés következtében évről évre mind nagyobb mennyiségű műtrágya tárolásával kell számolni. az idén 520.000 tonna hatóanyagban számított nitrogén-műtrágyát állítottak elő a gyárak, a jövő évi termelés pedig már meghaladja a 600.000 tonnát. 1976-ban, az új péti műtrágyagyár belépésekor ugrásszerűen nő a termelés. a tanácskozás résztvevői elismeréssel fogadták a péti nitrogénművek beszámolóját, amely szerint már folyamatban van annak az új üzemnek az építése, - ennek termékével, a zsírsavaminál a várható évi egymillió tonnányi műtrágyát tapadásmentessé tudják tenni. ^{Ita}

a tanácskozáson szó volt a mikroelemek jelentőségéről és szükségességéről. leszögezték, hogy a mezőgazdaság ma még nem használja ki azokat a lehetőségeket, amelyeket a mikroelemes műtrágyázás nyújthat. a vas, a mangán, a cink, a réz, a molibdén és a bór a nagyadagu műtrágyázás hatását fokozza, s biológiailag is teljesebb értékű növényzetet eredményez. szó volt a levéltrágyázás rendkívüli hatékonyságáról is. ezen a téren - mint megállapították - az iparnak és a mezőgazdaságnak egyaránt sok tennivalója van. a vegyipari üzemeknek növelniük kell a levél- és lombtrágyázásra alkalmas kemikáliák választékát, a mezőgazdaságnak pedig szélesebb körben kell alkalmaznia a már meglevő anyagokat is. kísérletekkel bebizonyították, hogy amennyiben hazánkban a cukorrépa földeken levéltrágyázást alkalmaztak volna, úgy csupán ebben az évben 15.000 vagonnal több termést takaríthattak volna be ugyanarról a területről.

a mikroelemekben gazdag, lombtrágyázásra is alkalmas új táplálékkal, a mikramiddal kapcsolatos kísérletekről is beszámoltak. ez a kutatók szerint a szántóföldeken és a gyümölcsösökben egyaránt számottevő termésnövekedést hozott. /mti/

..

-48-

17⁵⁵g

bb. 65. nagygyűlés a mongol népköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

t/hi/tm/rj zs la

1974. november 26.

a mongol népköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a hazafias népfront országos tanácsa kedden délután nagygyűlést rendezett a május 1. ruhagyárban.

részt vett a nagygyűlésen és az elnökségben foglalt helyet kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, cseterki lajos, az mszmp kb tagja, az elnöki tanács titkára, borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. polinszky károly oktatási miniszter, szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, roska istván külügyminiszterhelyettes, dr. molnár endre, a budapesti pártbizottság titkára, erdei lászlóné, a mnot elnöke, duschek lajosné, a szot titkára, valamint a viii. kerület és a május 1. ruhagyár vezetői.

az elnökség tagja volt jadamyn sirendev, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

a mongol és a magyar himnusz hangjai után bánki zsuzsa színművésznő szavalata következett, majd s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára köszöntötte a megjelenteket, s átadta a szót cseterki lajosnak, az mszmp kb tagjának, az elnöki tanács titkárának, a nagygyűlés szónokának.

/cseterki lajos beszédét előző kiadásunkban már közöltük. az embargót feloldjuk!/
-

ezután jadamyn sirendev, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője szólt a nagygyűlés résztvevőjéhez.

köszönetet mondott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, a hazafias népfront országos tanácsának, valamint a május 1. ruhagyár vezetőségének a nagygyűlés megrendezéséért, majd a mongol nép baráti üdvözlését tolmácsolta a megjelenteknek, s az egész magyar népnek.

/folyt.köv./

17.03 rj

- 49 -

17⁴⁵g

bb. 65. / nagygyűlés... 1. folyt./rj

visszatekintve a z elmúlt fél évszázadra, kiemelte a nagy októberi szocialista forradalom jelentőségét, amely alapjainban rendítette meg a régi világot, és új korszakot nyitott az emberiség történetében. hatására ázsia egyik legelmaradottabb országában, mongóliában győzött a népi forradalom, amelyet hosszú-hosszu elnyomás, kizsákmányolás előzött meg. a népi forradalom nyomán a mongol nép átléphetette a boldogabb jövő küszöbét. a mongol népi forradalmi párt vezetésével csakhamar elűzték az országból a hazai és külföldi burzsoázia képviselőit, megszüntették a feudális elnyomást, a hatalmat a nép vette kezébe, s ez a hatalom azóta is szilárd, és egyre erősödik.

- 1924. november 26-án összeült az első nagy népi hurál, s létrehozta a mongol nép alkotmányát, - mondotta ezután. - ma a mongol népköztársaság az igaz uton, a szocializmus útján halad. azóta létrehoztuk a szocialista ipart és mezőgazdaságot, szüntelenül fejlesztjük a kultúrát és a tudományt.

- mongólia ma a szocialista tábor nemzetközileg elismert, teljes jogú tagja. ezeket a sikereket a szovjetunió és a testvéri országok internacionalista támogatásának, s népünk bátor, céltudatos munkájának köszönhetjük. 1950-ben befejeztük a mongol gazdaság államosítását, s ezzel létrejöttek a szocialista termelési viszonyok. a politika, a gazdaság és a kultúra átalakulásával, fejlődésével mongóliában kialakult az önálló munkásosztály, és az értelmiségi dolgozók rétege, s ez biztosította az áttérést a nem kapitalista fejlődés útjára.

az eltelt öt évtized fejlődéséről szólva megállapította, hogy a mongol nép életének minden területén kimagasló eredmények születtek. az 1940-es egész évi ipari termelést jelenleg 50 nap alatt teljesítik. a munkásosztály létszáma és szakmai képzettsége gyors ütemben növekszik. egyetlen adat: minden 1000 dolgozó közül 38-an járnak egyetemre, főiskolára. az ipari üzemekben foglalkoztatottak tíz százaléka mérnök, vagy technikus. ami a mezőgazdaságot illeti, az egykori 200 000 magántulajdonostól az irányító szerepet 270 mezőgazdasági termelészövetkezet és 30 állami gazdaság vette át.

/folyt.köv./

17.13 rj

17kr g

bb. 65. / nagygyűlés... 2. folyt./rj

a mongol népköztársaság külpolitikájáról szólva hangsúlyozta, hogy a mongol népi forradalmi párt következetes leninista, internacionalista irányvonalának eredményeként hazájuk hírneve, tekintélye megnőtt a világban. jelenleg 70 állammal tartanak fenn diplomáciai kapcsolatot; a mongol népköztársaság tagja az ENSZ-nek és a KGST-nek, számos országgal épített ki gyümölcsöző kulturális és gazdasági együttműködést. aláhuzta, hogy a KGST országokkal való együttműködésüket az ország további gyors ütemű fejlődése fontos zálogának tekintik. a testvéri szocialista államokkal való összefogásuk kifejezésre jut az egyre bővülő, s mind élénkebbé váló gazdasági és kulturális kapcsolatokban is. az ország külkereskedelmének csaknem 100 százalékát a szocialista országokkal folytatott kereskedelem adja, ebből a Szovjetunió 76 százalékkal részesedik.

befejezésül elismerő szavakkal szólt a magyar nép munkájáról, arról, hogy az MSZMP céljait a párt X. kongresszusának határozatait, s eredményesen tevékenykedik a békés egymás mellett élés elvének megvalósításáért. hozzáfűzte, hogy a magyar és a mongol nép közötti hagyományos barátság és hasznos együttműködés évről-évre gazdagodik. utalt a Kádár János vezette magyar párt- és kormányküldöttség 1965. évi mongóliai látogatására, s hangsúlyozta, hogy az akkor aláírt barátsági és együttműködési szerződés nagy fontosságú esemény volt a két ország közötti kapcsolatok történetében. a Cedenbal vezette mongol párt- és kormányküldöttség ez évi magyarországi látogatása pedig tovább mélyítette népeink hagyományos testvéri kapcsolatait. végezetül elismerő szavakkal szólt arról, a nagyjelentőségű műszaki-gazdasági segítségéről, amelyet a magyar népköztársaság - az internacionalizmus szellemében - mongólia szocialista építőmunkájához nyújt.

a nagygyűlés-művészi műsor után - az internacionálé hangjával ért véget. /mti/

--

18kr g

bb. 64. a pest megyei kishajózási vállalat

gk/rj la

1974. november 26.

közlj, hogy november 28-tól vác-révállomáson a „toldi miklós,”
önjáró komp helyett 45 tonnás komp bonyolítja le a teherforgal-
mat. az első járat időpontja reggel 6.55, az utolsó járaté
15.55 óra. farmotoros autóbust nem tud szállítani. a személyfor-
galom zavartalan. /mti/

--

bb. 66. új raktár az elzett szécsényi zár- és lakatgyárban

vid/fm/rj la

1974. november 26.

másfélmillió forintos költséggel 600
négyzetméter alapterületű alapanyagraktárt létesítettek az elzett
szécsényi zár- és lakatgyárban. az épületet, - amely lehetővé
tette, hogy a gyártási folyamat egy újabb művelete, az alapanyag
méretre szabása is budapestről szécsénybe kerülhessen, kedden adták
át rendeltetésének. a fővárosból szécsénybe telepítettek hat lesza-
bógépet is.

ugyancsak kedden helyezték üzembe a szécsényi telep új automata
szirtalanító berendezését, amely a hét végére már termelni fog.
a mintegy másfélmillió forint értékű zsirtalanítóban - ha szükséges
- korrózió ellen védelmet nyújtó bevonattal is el tudják látni
az alkatrészeket. kapcsolódó desztilláló berendezése kivonja a
szennyező anyagokat a trikloretilénből, alkalmassá téve ezzel az
új béli szirtalanításhoz.

az alkatrészek nikkelezését jelenleg a szécsényi termelőszö-
vetkezettől bérelt épületben végzik, meglehetősen nehéz körül-
mények között. a közeljövőben megkezdik a gyár egyik épületében a
korszerű galvanizáló üzem kialakítását, mintegy négy millió forintos
költséggel. az új üzemben a nikkelezésen kívül lehetővé válik a
ciánmentes rezezési eljárás bevezetése is.

a szécsényi gyárban, amely 1970. óta működik a nagyközségben,
- jelenleg naponta negyven-nyolcvanezer egyszerű lakatot, egyszerű
és biztonsági butorzárat, zártartozékot, épület- és butorvasa-
lást állít elő, szerel össze az üzem nyolcszáz, zömmel nődolgozó-
ja. /mti/

--

17.40 rj

- 52 -

18¹⁵g

cbb. 67. elutazott a francia külügyi államtitkár

ie/rj la

1974. november 26.

kedden elutazott budapestről bernard destremau francia külügyi
államtitkár, aki hétfőn a külkereskedelmi minisztériumban aláírta
a tíz évre szóló magyar-francia hosszulejárata gazdasági, ipari
és műszaki együttműködési megállapodást. a francia állam-
titkár megbeszélést folytatott bacsoni jeno külkereskedelmi ál-
lamtitkárral, a magyar-francia gazdasági és kooperációs kapcsolatok
időszerű problémáiról és a kereskedelem fejlesztésének lehetőségeiről
az államtitkárt fogadta puja frigyés külügyminiszter és marjai jó-
zsef külügyi államtitkár. /mti/

--

bb. 68. elhunyt keszi imre

i/me/tr/rj zs la

1974. november 26.

a magyar írók szövetsége megrendüléssel tudatja, hogy dr. keszi
imre író, műfordító 1974. november 26-án, 64 éves korában hosszú
szenvedés után elhunyt. temetéséről később intézkednek.

x x x

keszi imre értelmiségi családból született, a budapesti egyete-
men tanári oklevelet és bölcsész-doktori diplomát szerzett. egy-ide-
jűleg a zeneművészeti főiskolán kodály zoltán növendéke. a fel-
szabadulás előtt középiskolai, majd tanítóképző intézeti tanár.
1942-től munkaszolgálatos. 1946-49-ig a szabad nép munkatársa, az
emberség című folyóirat szerkesztője. 1951-től 1957-ig a szinmű-
vészeti főiskola tanára.

irodalmi pályáját zeneművészeti tanulmányokkal és versekkel kezd-
te. a háború idején jelent meg a könyv népe című munkája, és a
vátrakozók lakomája című novelláskötete. a felszabadulás után a
szabad nép, az irodalmi ujság, a csillag, az új hang, stb. közölte
tanulmányait, bírálatait, szépirodalmi munkássága az ötvenes évek-
től bontakozott ki erőteljesebben. újabb művei: alapkö, bukott
emberek, szőlőből bor. fordította aragon, heinrich mann,
traven műveit, két regénye németül, illetve franciául is megjelent.

halála súlyos vesztesége irodalmi, művészeti életünknek. /mti/

--

17.47 rj

- 53 -

18²⁵g

bb. 69. kisz-küldöttség utazott a/z ndk-ba

gg/rj zs la

1974. november 26.

kedden a német demokratikus köztársaságba utazott a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának delegációja. a küldöttség, amelyet pásztor gabriella, a kisz kb titkára vezet, az ifjúságok szocialista és kommunista nevelésének kérdéseivel, a szocialista munkaversenyben való részvételükkel foglalkozó tanácskozáson vesz részt berlinben. /mti/

--

bb. 70. a kommunista ifjúsági szövetség

gg/rj zs la

1974. november 26.

küldöttsége hazatért jugoszláviából. a delegáció barabás jánosnak, a kisz kb titkárnak vezetésével a jugoszláv ifjúsági szövetség kongresszusán vett részt. /mti/

--

bb. 71. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/rj

1974. november 26.

33. az orvostudományi nukleáris társaság kongresszusa
34. pedagógus továbbképző intézet
35. környezetvédelmi hét
36. filmbemutató a járműgyártásról
37. a duna-tisza közti intéző bizottság elnökségi ülése
38. „szép, tiszta, virágos budapestért,”
39. diszpolgárokat avattak mohácson
40. szivárvány méteráru márküzlet
41. magyar-svájci órajpai megállapodás
42. sajtótájékoztató az energiagazdálkodási intézetben
43. magyar-csehszlovák könnyűipari tárgyalások
44. borsodi vegyi kombinát
45. fertődi kastély

/folyt.köv./

k17.55 rj

- 54 -

18³⁰g

bb. 71. / a belföldi... 1. folyt./rj

46. hangversenyek sopronban
47. cseterki lajos beszéde
48. munkavédelmi kiállítás miskolcon
49. sütőipari tanácskozás miskolcon
50. az országos intézői operatív bizottság ülése
51. lengyel élelmiszeripari küldöttség
52. faforgácslap termelés
53. kétezer hektár vetés terven felül csongrádban
54. könnyűszerkezetes építési konferencia
55. bkv
56. a szovjetunióba utazott az operaház balettegyüttese
57. a komárom megyei tanács vb-ülése
58. műcsarnok
59. cps-gazdaságok
60. néphadsereg művészegyüttese
61. országos közlekedési üzemegészségügyi konferencia
62. országos bizalmi tanácskozás
63. műtrágyagyártás
64. pest megyei kishajózási vállalat
65. mongol nagygyűlés
66. új raktár
67. elutazott a francia külügyi államtitkár
68. elhunyt keszi imre
69. kisz-küldöttség utazott az ndk-ba
70. hazaérkezett jugoszláviából a kisz küldöttsége
71. hírjegyzék. /mti/

--

bb. 73. befejeződtek a magyar-koszovói gazdasági tárgyalások

gg/rj sl rj la

1974. november 26.

kedden budapesten befejeződtek a magyar-koszovói gazdasági együttműködési tárgyalások. faluvégi lajos pénzügyminiszter, a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság elnöke és bogoljub nedeljkovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság koszovo szocialista autonóm tartománya végrehajtó tanácsának elnöke eredményes tárgyalásokat folytatott a gazdasági együttműködés kibővítésének lehetőségeiről. bogoljub nedeljkovicsot hivatalában fogadta aczél györgy, a miniszter-tanács elnökhelyettese és apró antal, az országgyűlés elnöke. a koszovói kormányküldöttség rövid csongrád megyei tartózkodás után elutazott hazánkba. /mti/

--

18.00 rj

- 55 -

18³⁰g

bb. 72. befejezte munkáját a rák gyógyszeres kezelésével foglalkozó kutatók kgst - tanácskozása - a szovjet küldöttség vezetőjének nyilatkozata

i/mir/gg/rj hi la

1974. november 26.

kedden befejezte tanácskozását a kgst tagországok kísérleti és klinikai daganatkutatással foglalkozó szakembereinek kétnapos budapesti értekezlete, melyen a rák gyógyszeres kezelésével kapcsolatos közös kutatási feladatokat és az ezzel összefüggő aktuális elméleti, gyakorlati kérdéseket vitatták meg. a tanácskozásról a szovjet szakmai delegáció vezetője, a.a. klimenkov professzor, a kgst rákkutatási egyezmény moszkvai koordinációs központjának munkacsoport-vezetője nyilatkozott az mti munkatársának:

- a kgst tagállamok tavaly decemberben, moszkvában aláírt rákkutató egyezménye magyarországot bizta meg a daganatos betegségek gyógyszeres kezelésének és terápiájának koordinációs feladataival. a rákbetegségek kutatásának szerteágazó és hatalmas anyagi eszközöket igénylő feladatai közül azért a magyar szakembereket kértük fel e speciális kutatások irányítására, mert a magyar kutatók és a magyar gyógyszeripar eddigi eredményei a daganatos betegségek gyógyszeres kezelésében és gyógyításában nemzetközi viszonylatban is elismerésre méltóak. a komplex program keretében, hasonló megfontolások alapján a csehszlovákok irányítják a vírusos carcinogének kutatását, a szovjet kutatók a kémiai rákkeltő anyagok vizsgálatával foglalkoznak, a sebészeti és kombinált daganatkezelés kérdéseit a bolgárok fogják össze, sugárterápiás kérdésekben a lengyel kutatók látják el a koordinátor szerepét, míg a diagnosztikával és a daganatok korai felismerésének kérdéseivel az ndk-beli kutatók foglalkoznak a rák előfordulásának és a rákellenes küzdelem szervezésének tudományos kérdéseit pedig ugyancsak szovjet kutatók kapták. a módszerek és a megoldásra váró feladatok a különböző szakterületeken meglehetősen eltérnek egymástól. ezért e szakmai tanácskozások témái is különböznek. a budapesti tanácskozás célja az volt, hogy javaslatokat dolgozzunk ki a rákgyógyszerek egységes elvek szerinti értékelésére és azok egységes kipróbálására.

- a rák gyógyszeres kezelésével és gyógyításával kapcsolatos kutatások az egyezmény aláírása előtt is voltak az érintett országokban, csak hogy az egyes országokban e kutatások más-más módszerekkel folytak. valamennyi ország kutatói sajátos, egyéni rendszer szerint rögzítették vizsgálati adataikat, s ezért az eredmények eltértek egymástól, nem lehetett összehasonlítani azokat. elsősorban ezért vált szükségessé, hogy egységesítsük vizsgálati módszereinket, s az eredmények és a tapasztalatok kölcsönös cseréjét mielőbb biztosítani tudjuk. tanácskozásunk ebből a szempontból is eredményes volt.

/folyt.köv./

18.25 rj

- 56 -

1910g

bb. 72. / befejezte... 1. folyt./rj

- sikerült megállapodásra jutnunk egyebek között az új, daganat elleni preparátumok hatásának vizsgálatában, új kezelési sémák, módszerek kialakításában, és az új gyógyszerek kísérleteit illetően. a tanácskozás jegyzőkönyvét határozati javaslat formájában terjesztjük a kgst-rákkutatási egyezmény meghatalmazottainak tanácsa elé, hogy a közös kutatásban résztvevő országokban alkalmazott rák-gyógyszerek kipróbálását meggyorsítsuk. emellett a tanácskozáson olyan határozat is született, hogy a közeljövőben két újabb munkaértekezletet is tartunk, amelyeken már a további tennivalókat vitatjuk meg. az egyik tanácskozáson, pozsonyban a leggyakrabban előforduló daganatos betegségekkel, a gyomor-, a tüdő- és az emlőrákkal kapcsolatos tapasztalatainkat egyeztetjük. a másikon pedig, amelyet moszkvában a daganatok gyógyszeres kezelése kapcsán kialakuló rezisztenciát - a szervezetnek a gyógyszerekkel szembeni védekezését - vitatjuk meg, - mondotta befejezésül a.a. klimenkov professzor. /mti/

↓ tartunk,

--

bb. 74. kamarazenei napok miskolcon

vid/fm/rj la

1974. november 26.

miskolc megyei város tanácsának művészeti és propaganda irodája más intézményekkel közösen első alkalommal rendezi meg a „miskolci kamarazenei napokat,,. az ötnapos hangverseny-sorozaton a miskolci együtteseken kívül részt vesznek pécsi, budapesti, debreceni kamaraegyüttesek is.

a nyitó hangversenyre kedden, a kossuth művelődési ház kiállítási termében került sor. ez alkalommal az ndk-beli josef schgab adott gordonka-koncertet az ugyancsak ndk-beli hanna dippner zongoraművész kíséretével.

a szerdai hangversenyen a szegedi fuvósötös és a pécsi trió mutatja be műsorát. /mti/

--

18.30 rj

- 57 -

1910g

bb. 75. időjárásjelentés

gk/rj la

1974. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. november 26-án, kedden este:

nyugat felől ujjabb eső

várható időjárás szerda estig:

nyugat felől növekvő felhőzet, a dunántúlon többfelé esővel. mérsékelt, változó irányu, szerdán napközben megélénkülő délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 5-9 fok között. /mti/

..-

bb. 76. a tízéves intermetall tanácsának ünnepi ülése a csepeli munkásotthonban

t/sz/gk/rj sl la

1974. november 26.

az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet tanácsa, a szervezet tízéves fennállása alkalmából kedden ünnepi ülést rendezett a csepel vas- és fémművek munkásotthonában. az ünnepi ülés elnökségében helyet foglalt dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, f.d. voronov szovjet kohászati miniszterhelyettes, az intermetall elnöke, j. blaszczak lengyel, dr. kocsis józsef magyar miniszterhelyettes, dr. k. oppermann ndk államtitkár, j. mixa csehszlovák minisztériumi főosztályvezető, c. kutupov, a bolgár rudmetál vállalat vezérigazgató-helyettese, t. hrzanowski lengyel főtanácsos, az intermetall iroda igazgatója, valamint dr. garai vilmos, a csepel vas- és fémművek vezérigazgató-helyettese. az ülésen ott voltak a tagországok budapesti nagykövetei és a nagykövetségek vezető munkatársai is. a tanácsülésen részt vettek továbbá az intermetall iroda dolgozói, az intermetall munkájában érdekelt magyar és jugoszláv kohászati vállalatok és külkereskedelmi szervek képviselői.

/folyt.köv./

I vas

19.10 rj

- 58 -

19.11 g

bb. 76. / a tízéves intermetall... 1. folyt./rj

f.d. voronov elnöki megnyitója után a magyar népköztársaság kormánya nevében dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese üdvözölte az ünnepi ülés résztvevőit. örvendetesnek mondta, hogy a szocialista gazdasági integráció keretében egyre több nemzetközi ágazati szervezet, egyesülés jön létre. méltatta az intermetallt, amely az első ilyen jellegű szervként alakult. azután arról szólt, hogy az intermetall tevékenységében a jövőben alapvető feladat a termékcsere túl a szakosítási megállapodások fejlesztése. ez nagymértékben hozzájárul majd a szocialista gazdasági integráció elmélyítéséhez a vaskohászatban. az intermetall keretében már több olyan tudományos-műszaki tanulmány készült, amely megalapozza és továbbfejleszti vas- és acéliparunk színvonalát, sokoldalú elemzés alapján lehetővé teszi az egyes országokban meglevő tudományos tapasztalatok elterjesztését.

ezután dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes, az intermetall tanács magyar delegációvezetője ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy 1964-ben csehszlovákia, lengyelország és magyarország alapította meg az intermetall szervezetet. még ugyanabban az évben csatlakozott a szervezethez bulgária, az ndk és a szovjetunió is. néhány év óta pedig a kohászati termékcsereben az intermetall kereteiben részt vesz a jugoszláv kohászati vállalatok egyesülése, valamint a román metalimport-export külkereskedelmi vállalat.

a nemzetközi ágazati szervezet létrehozásánál a tagországok kormányai a nemzetközi szocialista munkamegosztás elvét tartották szem előtt.

az intermetall javaslatokat dolgoz ki a vaskohászati gyártás-szakosításra és biztosítja azok végrehajtását, koordinálja a vaskohászati választékstruktúra megtervezését, javaslatokat dolgoz ki a szabványok és a szállítási műszaki feltételek egységesítésére. fontos célja, hogy ily módon megszűnjön egy-egy vaskohászati termék hiánya.

az intermetallban részt vevő országok vaskohászati termékcsereje az elmúlt tíz év alatt több mint kétszeresére növekedett, és ma már jóval meghaladja az évi két és fél millió tonnát. a termékcsere hasznossága azonban csupán számokban nem fejezhető ki. a tagországok hengerműveinek kihasználtsága kedvezőbb, jobb lett a kohászati termékek minősége és bővült a választék is.

/folyt.köv./

19.17 rj

- 59 -

19.11 g

bb. 76. / a tizéves intermetall... 2. folyt./rj

a termékcsere mellett az intermetall eredményeket ért el az elmúlt években a nemzetközi kooperációs kapcsolatok és a gyártásszakosítás előkészítése terén is. tiz év alatt mintegy 50 konkrét szakosítási javaslatot dolgoztak ki, ezek közül több témában egyezményt kötöttek az érdekelt országok. így tartós termelési és kereskedelmi kapcsolatok alakulhatnak ki, ezért az intermetallnak továbbra is elsődleges célja a szakosítási és kooperációs megállapodások körének bővítése.

az intermetall tevékenységének egy másik fontos területe a hiányzó kohászati cikkek termelésének bevezetése és fejlesztése. e munka keretében megkezdtek a kurzski kohászati műközös építésére vonatkozó tárgyalásokat. jelenleg dolgozzák ki a szakosítási megállapodást olyan fontos cikkek termelésére, mint a transzformátor -, csomagoló- és minőségi hidegenhengereelt lemezek.

a miniszterhelyettes végül elmondta, hogy a kgst komplex programja alapelveinek megfelelően bővíteni kívánják a kohászati termékcserét és fejleszteni a hengereltárak-, cső- és másodtermékek gyártásszakosítását és kooperációját. az intermetallnak a jövőben is hozzá kell járulnia országaink kohászati termékigényének még teljesebb kielégítéséhez.

az ünnepi beszéd után a tagországok és jugoszlávia delegációvezetői, valamint a csepel vas- és fémművek képviselője üdvözölte az ünnepi tanácsulést.

az ünnepi tanácsülés befejezéseként f.d. voronov felolvasta a jubileumi ülésre érkezett táviratokat, köztük azokat az üdvözléseket, amelyekben nyikolaj faggyejev, a kgst titkára és apró antal, az országgyűlés elnöke, az intermetall alapító okmányának magyar aláírója köszönti a jubiláló nemzetközi szervezetet. /mti/

--

19.23 rj

- 60 -

1950g

bb. 77. fogadás a mongol népköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából

t/bc/gk/rj la

1974. november 26.

a mongol népköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából jadamyn sirendev, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője kedden fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának népstadion uti helyiségében.

a fogadáson részt vett losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, dr. polinszky károly oktatási miniszter, puja frigyos külügyminiszter, dr. berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, s a politikai, a gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet sok más vezető személyisége. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. /mti/

--

bb. 78. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

rj la

1974. november 26.

72. tanácskozás a rák gyógyszeres kezeléséről
73. magyar-koszovói tárgyalások
74. kamara zenei napok
75. időjárásjelentés
76. intermetall
77. mongol fogadás
78. hirjegyzék
/mti/

--

- v é g e -

készült a-z mti belpolitikai szerkesztőségében a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkeszti: halasi györgy, lakahtos erzsébet

20.50 rj

- 61 -

g

Belföldi hírek

bb. 1. klasszikus orosz dráma bemutatójára készül a 25. színház
i/nm/zsu/rj zs -cz 1974. november 27.

a 25. színház terveiről, az együttes előtt álló feladatokról tájékoztatta Gyurkó László igazgató az MTI munkatársát. elmondta, hogy a mostani színházi évadban is az eddigi művészi szándékok, elképzelések megvalósításáért dolgoznak, s tovább kísérleteznek az önálló formanyelv megteremtésével, sajátos stílus kialakításával is. jó erőpróbát jelent ehhez a következő időszak három premierje, amikor ismét mód nyílik arra, hogy a színház új arcát villantsa fel.

az első premiért előreláthatólag a jövő év elején tartják, amikor a múlt századi klasszikus orosz író, Szuhovo-Kobilin: „Tarekulin halála”, című drámáját tolmácsolják. a játék főhőse egy adósságai elől menekülő szélhámos, aki elhatározza, hogy meghalt szomszédja papírjaival folytatja életét. a mű egyaránt rokonítható Gogol revizorával, és Franz Kafka műveivel. a játékot, amelyet korábban a kecskeméti színház mutatott be nagy sikerrel, a színház fiatal, új rendezője, Szőke István irányításával viszik színre.

/folyt.köv./

MUNKASZÁM:

B/12

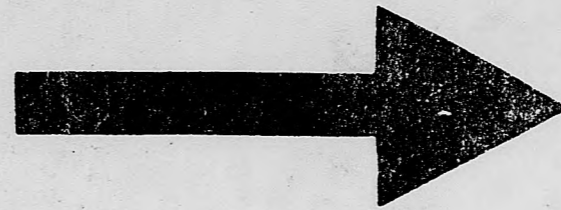
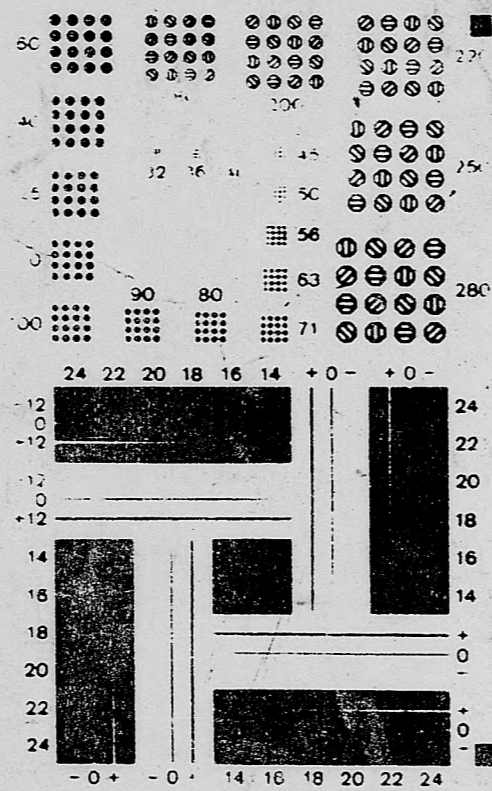
FELVÉTEL:

649

Készítette:

MAZULÁNE

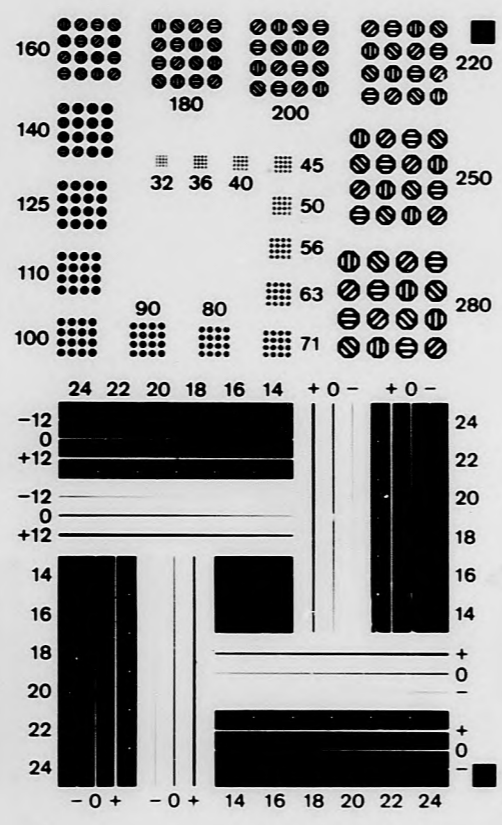
OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1993

1:10

FOLYTATÁS